

ОЛЕНА ГОЛУБ

ПЕЛЮСТКА
З БОЖОГО САДУ

Харків 2019
ФОП В. С. Сліж

УДК 82-1
Г 62

**Родичі, друзі та шанувальники творчості Олени
Голуб висловлюють вдячність усім добродіям,
які долучились до видання цієї збірки.**

Голуб Олена

Г 62 Пелюстка з Божого саду. – Харків :
ФОП В. С. Сліж, 2019. – 188 с., ил.
ISBN 978-966-8444-18-0

«Пелюстка з Божого саду» – третя книга поетеси Олени Голуб (Пушкар). І вона – унікальна. Хоча б тому, що авторка тільки розпочала роботу над укладанням книги, а завершили справу найрідніші та найближчі люди, оскільки життя Олени було трагічно обірване на дорозі за якихось п'ятсот метрів від рідної домівки.

По-друге, Олена своєрідно ставилась до верлібрів. Вона прала все вкласти у форму традиційного вірша. Тож читачі мають змогу прочитати більшість віршів із рукописного ряду саме такими, якими народились в душі поетеси і ще не зазнали «обробки», передаючи ритм і подих тільки-но вловленого поетичного образу. І, зрештою, книга передає голизу земної душі в Божому світі. А це дуже непросто! Навчитись у Бога любити і жити любов'ю, де все так перемішано – і краса, і ницість безнадійних душ, земні страждання і трепет музики і поетичного слова.

УДК 82-1

© Голуб О. С., 2019
© Комп'ютерна верстка і дизайн
Васильєва Н. Ю., Сліж В. С., 2019
© ФОП Сліж В. С., видавець, 2019

ISBN 978-966-8444-18-0

Політ голубки

*Висока і трагічна доля Олени Голуб-Пушкар
(4.11.1958–5.01.2018)*

Олена Голуб-Пушкар загинула напередодні Різдва, 5 січня 2018 року. Увечері поверталася з церкви, поспішаючи в свою Малу Данилівку, щоби провести на потяг сина. Переходила в темряві окружену дорогу та була збита машиною, яка мчалася на великій швидкості, виїхавши на зустрічну смугу.

Водій поїхав з місця трагедії. Чи був він посланцем небесного розпорядника долі або просто байдукою до чужого життя людиною? Так чи інакше, сама Олена не стала б волати до відплати, вважаючи, що ця людина вже й так сама себе покарала, живучи в постійному жахові і почутті провини.

Але із-за нього Олени більше нема, вона десь за обрієм, і, мабуть, в обіймах Творця, яких вона так прагнула. Творця, який став головним героєм і адресатом її поезії – живий Бог, який виглядає з кожної квітки вишні, з кожної кульбабки на пагорбку.

Таке уявлення про світ було не завжди. Отримавши, як і усі ми, ровесники та друзі, атеїстичне виховання, студенткою раптом відкрила для себе Христа, побачивши Його на іконі Рубльова у Загорську. А потім, працюючи вчителькою у Тернополі, зустріла жінку, яка показала їй шлях до улюбленого Ісуса.

Що ж було до цього? Щасливе дитинство в Малій Данилівці, яка примостилася біля самої межі

Харкова за Лозовеньківським проспектом. Літературна студія в Дергачах, перша публікація школярки, перший виступ на обласному телебаченні. Університетський філфак, російське відділення (закінчила в 1980 р.), де не тільки наполегливо вчилася, але й знайшла друзів та об'їздила з ними багато куточків Союзу – від Прибалтики до Самарканду. Робота вчителькою в Тернополі, де викладала не тільки російську, але й українську мову та літературу, отримавши другий диплом в Тернопільському університеті. Заміжжя, народження двох хлопчиків, труднощі матеріальної невлаштованості та почуття самотності, коли виявила себе одруженою з «сучасним Рахметовим». І вже новою людиною, яка настраждалася, але з серцем, повним вірою, повернулася вона в 1997 році до Малої Данилівки, під батьківський дах, до рідного вікна і саду. Тут народилася дочка. Тут, в Харкові, Олена знайшла улюблену роботу в редакції католицького часопису «Слово між нами» та віддала їй 20 років життя. Тут стала прихожанкою греко-католицької церкви Покрови Пресвятої Богородиці у селищі Покотилівка, вела дві апостольські групи. У Харкові вийшли дві її поетичні книжки – «Причастя» (2004) та «Хліб насущний» (2010).

Така була зовнішня канва життя, що несподівано обірвалося. Але вірші – свідки та виразники внутрішніх глибинних процесів, що переживає поет.

Ще з дитинства світ розмовляв з Оленою на мові поезії. І дівчина записувала на папірці образи, які являлися їй у слові.

*Пісне, ти моя мамо!
За плечі мене ввіймала
Та повела левадами
Від болю – в якісь світи.
Там коло білої хати
Пасуться тополенята.
Обрії степом запахчені,
Дівочтво чиєсь при вікні...*

Вона не може надивитися на чудові краєвиди навколо та вдячна Творцеві за цю безмежну та різноманітну красу:

*Красою Твоєю, Боже, охоплений світ.
Ген вишні, як спалахи білі, і яблуні цвіт.
А річка несе, як голубка,
на крилах блакить.
Як лячно, як млосно, як любо
в огні цім горить.
Дивлюсь, як джерельце об камінь
Кришталь-дзеленталь б'є об край.
Мій Отче, мій Творче, мій Пане!
Красою мене не скарай!*

Усюди навколишній світ сповнений первозданної краси, але рідний край викликає особливі почуття. Коли довелося жити та працювати в іншому місті, перо само виводило рядки про малу батьківщину.

*Краю мій, серце – поле, озерце,
В затінку річечки спів.
Ти й на чужині з серця
не стерся,
Тільки ще більше розцвів.*

*Батьківський краю,
боле весняний,
З Богом розмова моя!
Хто ще тебе покохає без тям,
Хто так пригорне, як я?*

Праця вчителькою. Заміжжя. Внутрішнє сирітство. Але у цей час їй відкрився Отець, і вона вже не відчувала себе самотньою.

*Маленьким павучком незрячим
В кисневій бульбашиці живу.
Там – сині обрії дитячі
Й кульбаб накришено в траву.
Там біле місто на долоні,
Там слово й Божа благодать.
Лиш про якусь мою недолю
Сторонні люди гомонять.*

Її поезія проста і глибинна, як сама природа. Але, як казав Оскар Уайльд, «щоб зацвіла найпростіша квітка, світи повинні зазнати родові муки». Це вистраждана простота, яка не терпить словесних надмірностей і химерності. Вона природна, і тим прекрасна.

*Переживаю я за вірші,
Як зберегти тепло у слові,
Та Хтось говорить мені інше:
Облиш версифікацій спроби.*

*Лиш усмішку ясну і щиру
Ти подаруй комусь без злоби.
Душевний спокій, ніжність, віра –
То є найкращий твій доробок.*

Голос поетеси, який не терпить пафосних нот, часом піднімається до урочистого і набатного звучання:

*О Боже мій, за чисту скалку болю,
Що лише мій,
За тектонічний зсув душі і волі,
І за двобій,
За вічний герць між крилами і тілом,
За каяття,
За віру, що, як правда, осінила,
За майбуття,
За осяйне знання, що не черва ми,
А носії
Вогню безсмертного, навек живаго,
хвала Тобі!*

І така сила вислову теж природна, бо «тектонічний зсув душі і волі» пізнала сама, пройшла через це випробування, і не тільки вистояла, але й навчилася

долати труднощі із внутрішнім смиренням і набула ще більшої точності та вагомості в слові.

*Я сонними устами в білій тиші
Тобі дарую, Боже, білі вірші
Без рим, без порівнянь і навіть ритму –
Оцю сердечну радісну молитву.*

*Хай римою нам буде синій обрій,
І римою нам буде хатній спокій.
Зимовий день у перехресті вишень
Й сніжиночка, що ковзає по тиші.*

Римою вірі стає внутрішня тиша, яку вона несла лагідною посмішкою, добрим словом та сердечним вогнем, яким запалювала серця.

Тепер цей сердечний вогонь йде до нас з іншого світу. Олена раптом покинула близьких людей, 90-річну маму, трьох дітей та залишила в їхніх серцях полум'я віри, яке, сподіваюся, допоможе вистояти – не тільки в цьому нещасті, але і в житті.

*О, крик дитини з темряви кімнати!
Цілунок я спішу усе владнати
І відпустити в море теплих снів.*

*О, як я, мати, розкошую нині,
Що можу бути всім своїй дитині,
Володаркою спокою й світів.*

*Та буде час, коли не зможе мати
Одним цілунок болю вгамувати,
Порятувати від терпких ночей.*

*Лиш Ти, Ісусе, підеш з нею далі
І біль її візьмеш в Свої печалі,
І вицілуєш слізюньки з очей.*

Піклувалася Олена не тільки про найближчих коханих людей, але й про свій народ, про рідну Україну.

Одній з болючих тем присвятила Олена цикл віршів під назвою «Діти – жертви голодомору». Вірші ці нав'язані книгою «Жнива скорботи» [3], де йдеться про голодомор часів колективізації.

*Вже місяць загляда до хати,
Вкладає мати діток спати –
Колише їх, по черзі носить...
А діти в мами їсти просять.*

*А смерть людей довкола косить...
Не плаче мати, не голосить,
А все казки розповіда...
Вже й місяць зблід, не загляда.*

*Вже й ніч на земляньку спада
І забувається їда,
Вже задрімала з дітьми й мати...
І смерть боїться йти до хати.*

Але Україна продовжує потерпати як від власної влади, так і від зовнішніх ворогів. Це Олену торкнулося безпосередньо.

Один син був на Майдані, стояв на площі в ніч на 20 лютого, коли вбивали людей. Що мати пережила у ці страшні часи?

Другий син був покликаний до АТО. Що мати пережила за ці страшні роки, доки він не повернувся?

Так народився вірш «Чорна троянда».

Нема від сина звістки. Сум і страх.

Видіння раптом: Мати, безпорадна,

Цілує Сина, знятого з хреста,

Устами, ніби з чорної троянди.

Від жаху стрепенулось серце: Ти,

О Мати! З мервим Сином на колінах!

Молю: мого Ти сина захисти,

Зроби, щоб він живий був, не загинув.

Німотний телефон озвався враз,

І голос сина залунав крізь втому:

– Щось зі зв'язком – мобілку тер і тряс –

Повідомляю: завтра буду вдома.

Така моя історія проста,

Як Матінка рятує нас насправді.

Сама ж торкає мертвого Христа

Устами ніби з чорної троянди.

Таке враження, що загибель Олени – це її підсвідома жертва – країні, світові, Богородиці, Ісусу Христу. Чимало віршів, де вона замислюється над тим, що буде тоді, коли «зійде з орбіти», та іноді навіть каже про себе у минулому часі:

Я повинна залишити цьому світу

Свою любов.

У житті не вийшло,

Але можна віршем.

Людоньки, важко мені,

Я поранена світом,

Бо пройшла я повз вас, наче тінь,

Не наливши вас світлом.

Залишилися рукописи. Вони висвітлюють нові грані таланту та глибини внутрішнього життя. Багато віршів записано верлібрами, але люди чекали від Олени так званих «справжніх» віршів, тобто з римою та написаних класичними розмірами, і вона перероблювала їх у цю традиційну форму.

Через раптовий відхід поетеси з життя ми знайомимося тепер з її «лабораторією», де знаходимо безліч знахідок, що залишилися у верлібрах. Та найголовніше, що Олена втілювала у віршах, знайшло відбиток і у цьому коротенькому:

Христе, хочу бути Твоїм поетом.

Ти якось сказав мені:

«О, не тільки вірші

зроблять тебе Моїм поетом,

а почуття любові.

Пиши мені вірші

на почуттях і думках,

на власному серці.

Не те, що написано на аркушах, – вірші».

Вона й писала на почуттях і думках, на власному серці. І розуміла: те, що залишене на папері, також не вічне, як і ми усі. А що вічне? Ось її відповідь:

*Відійдуть поети місцеві й столичні
і книги їхні чудові,
та чую душею – лишиться у вічності
серце, натружене Словом,
зранене щирим молінням
до найсолодшого щему,
що, оминаючи тління,
пише небу поему.*

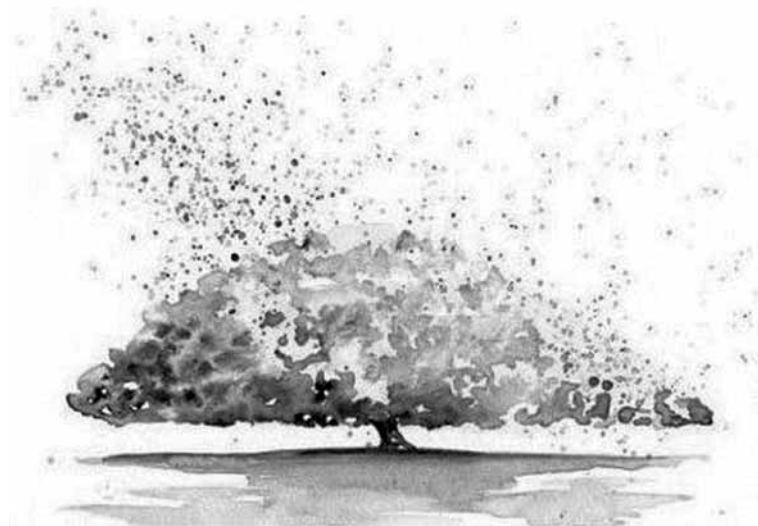
Друзі Олени, опрацювавши рукописи, що залишилися, підготували до видання збірку її віршів, написаних в останні роки. Так побачила світ ця «Пелюстка з Божого саду».

Світлана Глибицька

(За статтею, що вміщена у збірнику «Культурна спадщина Слобожаницини», Харків, 2018, число 39, с. 171–177).

РОЗДІЛ I

ЯБЛУНЬКА

* * *

Встала. Сіріє.
В душі переляк.
Вийшла.
Спинилась на ганку –
Світ, як пахке золоте немовля,
крехче в пелюшці світанку.

* * *

Проминає образ світу цього.
(1 Кор 7, 31)

Я бачила – легенький вітерець
Мінив обличчя у зелених вітах.
За мить стирав і зводив нанівець
Цілісінькі світи, щоб знов творити...

А листя хвилювалось і текло,
Спалахувало, дихало невпинно...
Яснішало крізь віти неба тло.
Зникали і з'являлися картини.

Отак в саду стояла, споглядала.
А ті обличчя радісні й сумні,
Неначе віск, за мить якусь розтали.
Я добре знала – цілий світ – в мені!

Чого ж вартують і тривоги, й гнів,
І серця злет, і злам, й душевні рани,
Коли за легким подувом вітрів
Все змінюється вмить і ... тане, тане...

* * *

Моє дерево руки
 порепані,
 чорні
 розставило

і затуляє вікна мої,
 щоб у них не входили
 лихо, злість, чорнота.
 Щоб хижий шуліка не залетів
 і серце тихе не вкрав...

* * *

В мені вже згасла дівчина-дитина.
 Меди прогіркли, обрій мій загус.
 Майбутня бабця, певно, з павутини
 Мені на пряла зморщечок до вуст.

Ось і мене вже час-таки заскочив:
 Зів'ялість у думках і у краси.
 Та жаром з попелу – незгасні очі.
 Їх так нелегко, Боже, пригасить.

* * *

Зазираю вперто, охоче
 У пташині гнізда і в очі,
 В метушливу ясність хмарини,
 І в терпку весняну краплину.

Десь згубила долю й не знаю
 У своєму, в чужому краї?
 Зазирнула й сьогодні звично
 У віконечко електрички.
 Й моя доля майнула стрімко
 Ув очах молодої жінки.
 Кароока. Із передмістя.
 Там десь хата. Тихе обійстя
 Виноградом гарненько заткане.
 Із онуком старенька матінка...

Долю вгледіла – й заспівала:
 Не моя. Але не пропала!

* * *

Під вітром порипує яблуня:
 Забута всіма, самотня я.
 Серце в мені стислося.
 Осінь в мені виспалась.

Та влітку, неначе панночка,
 Вже грає рожевим яблучком.
 Над серцем старим потрісканим
 Сміється воно, пирскає.

Так я рожевію щепую
 Над серцем своїм порепаним.
 Гіллячкою світанковою
 Всміхаюсь до вас знову я.

* * *

Ще з юності прагла постарітись трошки*.
 О, юності мріє – бабусині зморшки!
 Зайти за спокійну розважливу старість,
 Щоб мною вже більше ніхто не цікавивсь.
 Мерщій у бабусині зморшки сховатись!
 Вони від сум'ять найнадійніші ґрати!
 Втекти в них, неначе в гілок перехрестя,
 Вдивлятись у далеч, у лагідні плеса.
 Так в зморшки ховається дівчина-липа,
 Щоб вільно сміятись, з дощами посхлипувать.
 Тулитись до неба у любій розмові
 Й зіркам шепотіти молитви медові.

* * *

Тсс! Обережно! Кричить
 зранена в поспіху мить.
 Миті не руш красу,
 з неї не збий росу,
 та не розбий синю даль –
 миті тонкий кришталь.

* Діалектне, харківське.

* * *

Не раз порожня і безсила
 Я згодна все це нести:
 Бо неміч осягає силу,
 А порошок – Всесвіт.

* * *

О, як чудово створене тіло людське!
 Компактно, як пуп'янок троянди,
 де всі пелюстки
 згорнуті в один бутон,
 спеленуті в сувій,
 а всередині –
 обрії, дороги, краєвиди,
 безмежні простори,
 цілі світи.
 Тільки – квітни!

* * *

За що, – запитаю в сльозах покаяння –
 Мене Ти лелієш, цей згусток ячання?

І ніжністю серце так солодко краєш?
 За що ти жебрачку так палко кохаєш?

Ти вічний Творець, а я тільки створіння.
 Ти велич безсмертя, я порох і тління.

В страху підіймаю обличчя до Тебе.
 А Ти мені – все! – аж до зіроньки в небі!

Волошки

О волошки сині, неба сургучі,
 Вами запечатаний тихий шелест жита.
 В шепоті колосся, добрім, негучнім
 Вгадується сила молодого літа.

В вас лампадки світло і грози жевріння,
 Полум'яна ніжність й степу дика воля.
 Спочива безмежжя у пелюстках синіх,
 Вбравшись, як дитина, у духмяну льолю.

Дистих

«Хмари не знають, куди пливуть.
Вітер знає». – Р. Бах

1.

Ми хмари, ми змінюємось повсякчас.
Спокій переливається в сум.
Надія впирається в безвихідь.
Радість в'яне – з'являється світла печаль.
Як зрозуміти себе,
пізнати власну глибіню?
Який нас вітер жене
і ліпить нас,
й дарує нам щастя і біль?

2.

Господи, як Тобі дивитися
на наші хитання:
від гріха до святості,
ці вічні переходи-перечовгання
від святості до гріха.
Вічне пересування,
вічний рух назад-вперед.
Ми, як сонні діти,
які все ходять і ходять
вперед-назад,
забуваючи те, що було позаду,
перечовгуючи за кимось в інший бік.
Напевно, колись

Ти зупиниш цей маятник.

* * *

Людоньки, важко мені,
Я поранена світом,
Бо пройшла я повз вас, наче тінь,
Не наливши вас світлом.

* * *

А наша душа – це пекуча жарина,
Предивний небесний вогонь.
Вона в нас щемить, обпікає невпинно,
Вона, як той жар між долонь!

Я перекидаю з долоні в долоню
Жарину – кречку і стогну,
Посилено дмухаю, хай охолоне,
Вона ж – тільки просить вогню!
До Бога Творця припадаю у вірі:
Вгамуй мою душу – цей щем!
І Бог огорта її щастям і миром.
І живить
безсмертним вогнем.

* * *

Комусь фрагмент біографії –
 Тужила за рідним Харковом.
 А я, як священний попіл,
 Привезла його в Тернопіль.
 Бо чим би душа жила,
 І чим би до Бога молилась.

* * *

Ви прийшли у мій смуток,
 Як принішклії діти,
 Мої сині діброви,
 Зеленаві горби,
 Пригорнулись до серця
 Й засвітились красою,
 Ще не знаною досі,
 У короні журби.
 Діточки довгождані
 З батьківського краю.
 Ви прийшли у завію,
 В час печалі та криз.
 Серцю світло принесли
 Із дитячого раю,
 Я ж вас, любі, погрію
 У колисці зі сліз.

* * *

Мої два сині обрії – сини...
 Цілую ваші теплі рученята,
 Мінливі очі, подивом багаті.
 Побільше б вам живильної весни,
 Щоби життя солодкий трунок ви
 Розкуштували.

Тільки це багатство
 І гідне бути материнським спадком,
 Щоб присмак був троянди і в біди.
 Моя розхристана, забігана малеча,
 Щоб ваших душ розбуджений хорал
 До вічного стежину прокладав,
 Щоб не розбився долі теплий глечик,
 Мої два сині обрії – сини...

* * *

Мати молитесь, а мені –
наче квіти скрізь розцвітають:
радість, надія і мир.
Матінка через втому і біль
Бога у тиші благає,
хвалить і славить,
і весь світ набуває гармонії.
Кульбаби зігрівають холодні ще трави,
птахи співають,
споглядаючи
Невидимого Диригента за пюпітром.
Ліси, поля, доли співають
рясну і широколисту симфонію буття.

* * *

Натовп. У центрі – столик. Півонії.
Ружі та соняхи зирять з-за тину.
Потворно ступив черевик мікрофона
На зойк скатертини дитинний.

Важка від своїх соковитих вишивань,
Мінливих, порських, мов жаринки,
Зігріта руками селянської жінки
В самотній селянській хатині.

Хвилюється море людське, поглинає
Оратора слово про волю.
І жінка селянська сльозу витирає
Важкою рукою, як доля.

* * *

А якою має бути дівчинка,*
 а потім жінка
 і мати,
 у якої батька
 відібрали,
 коли їй було десять років?
 У холодний воронок заштовхали,
 вивезли в чужі холодні краї
 мужнього,
 стрункого,
 його очі карі сумні –
 вкрали всесвіт,
 вкрали серце...
 Він не повернувся.
 Натомість було повідомлення:
 загинув від хвороби нирок.
 А якою можу бути я?
 Душа поранена, як земля,
 ніби копитами стовчена...

* Про матір Олени – Раїсу Василівну Голуб

* * *

В політику що вас веде,
 скажіть мені, любий пане?
 Чи чули колись від мами,
 що в нас країна людей
 з пораненими серцями?
 Тож рани ці серця
 далі ніяк не годиться,
 бо з ран отак до кінця
 витече вся живиця.

На серці ж тримається все:
 успіх, і мир, і вміння.
 Історії скарб – про це:
 невидиме світу коріння.

* * *

Зустрічаються такі собі жінки-прірви.
 О, їх багато на наших теренах,
 де був голодомор, катівні, розстріли.
 Жінка-прірва впадає в очі,
 жінка-прірва говорить пророчо.
 Вона все і всіх розуміє,
 вона подається, як тепла рілля.
 Ви в неї будете провалюватися,
 бо вона прийме вас таким, яким ви є.
 Жодного спротиву вашим слабкостям,
 жодного закиду вашим недолікам,
 жодного опору вашим гріхам.
 Ви завжди будете праві, і тільки ви.
 Тільки в час веселості наразитесь на мовчання,
 бо такі не вміють веселитись.
 І тільки хіба весною
 проклянутьесь
 на самому денці душі жінки
 чудова квітка.
 Та хто про те дізнається?!
 Такі не вміють гніватись, сваритись,
 а на біль, зраду
 і навіть на ніжні порухи серця свого
 відповідають
 мовчанням прірви.

* * *

Дивна така доба!
 Любов'ю до серця достукатись важко.
 Лукавство ж усіх і все обганя
 і то не заради добра,
 завважте!
 Втулиться, всунеться навпростець –
 й збирати плоди – йому за грання!
 І зводиться шире й святе нанівець...
 Дивна така доба!

* * *

Ця доля, як зашморг, і я це пізнала,
 Та врешті на другу би не проміняла.

Вона, наче диба, викручує руки,
 Нестерпно буває від щему й розпуки.

Та доля земна моя – як же без лиха?!
 І все ж вона щастям озоново диха.

Є Той, Хто притулить любові заради
 До Серця – пригашені снігом троянди.

* * *

Приймаю все, аби лиш зберегти
Найбільший скарб сердечний – мир високий.
Щоби гидка гадюка гіркоти
Не заповзла в завітчаний мій спокій.

* * *

Вдячна за день, що минув без сліду,
за дрібку його красот,
і що пройшла через Сциллу й Харібду
всіх щоденних турбот.

Знову горнуся до вечора тихо.
В колисці заснуло маля.
Мирно і лагідно зорями дихає
небо рідне й земля.

* * *

Море прицмокує солодко,
перекидаючи гальку в роті.
Будинки, сади, пансіони у золотій дрімоті.

Сонна грекиня на ганку продає абрикоси.
Голос трохи гортанний, очі трохи розкосі.

Дім її, сонцем зцілований, потопає у пахощах.
Далі садочок жилавий –
море тримає під пахвами.

Сонце пруги золотаві в хвилях
згина й розгинає.

А в очах грекині
вічність відпочиває...

* * *

Усі воюють із часом.
 Хтось робить зачіску, масаж,
 хтось ходить в тренажерний зал,
 хтось бігає,
 хтось дітей годує,
 хтось гроші рахує
 чи булочки пече, чи йде дорогою...
 Усі воюють із часом.
 І тільки той, хто щиро молиться,
 вже не воює,
 бо
 з вічністю розмовляє.

* * *

А чи знаєте, люди, що ви боїтеся зірок?
 І прозріння, і прощення серед гонитви,
 А зробити потрібно один лише крок
 І зійти на зелений горбочок молитви.

* * *

Бог людині дав дужі крила,
 Щоб недоля не підкорила,
 Щоби в небо стрімко злітати –
 Долю зорями коронувати.

Ну, а ми летимо – до крихти,
 На могутніх – до годівниці.
 Ми ламаєм об землю крила,
 Їх волочимо, бідні й ниці.

* * *

«Наче в сні утоплене село»
 Влад Петренко

Бог мерехтить із зірки, і з росинки,
 Зі слізеньки, і з усміху дитинки.

Бог повсякчас в людини на устах.
 Він, зраний, волає із хреста.

Та ми не чуєм – в щасті чи журбі,
 Бо потонули у самих собі.

* * *

Ти крізь віконце тихо визираєш
 В рожеву глибину розквітлих вишень...
 Ти тишишся оцим духмяним раєм
 Й шепочеш радо: «Дякую, Всевишній!»

* * *

Ми покликані бути самотніми,
 бо до Господа треба прийти самому,
 не спираючись ні на чие плече
 і не йдучи за кимось.
 Кожен прокладає свій шлях до Господа.
 Побачення з Ісусом відбувається сам на сам.

* * *

Дозвольте, дозвольте мені бути собою,
 дозвольте любити наївно і просто
 ці розквітлі яблуні,
 ці повні кульбаби,
 цілувати червоні уста тюльпанів –
 цю землю любити дозвольте.
 І молитися в тиші,
 й молитвою простукувати
 серце всесвіту.

* * *

Тіло наше, кості – це лише дрова
 для вищого Духа.
 Ми – палаюче вогнище,
 чи ходимо, чи лежимо, чи їмо –
 ми палаємо у Божому Дусі.
 Дрова – тіло – горять
 і колись-таки догорять.
 Але не можна людині гасити те,
 що вона не запалювала.
 Людині дозволяється тільки горіти,
 тобто жити-горіти,
 не створюючи кіптяви.
 Ми своїм серцем
 можемо наш вогонь зробити благодатним.

* * *

Іду по скрипучому снігу:
 знизу сяючий сніг
 дарує кожному кроку
 сяючий букет.
 Такий стан щастя.

24.01.2014

* * *

Настала весна.
 Така,
 коли все ще голе.
 Але в повітрі багато світла,
 повітря напоєне соком вишні
 чи, може, кров'ю Сина?
 Як же справляються інші
 з цим екзистенційним вибухом?
 Ченці, звісно, занурюються у молитву.
 Молоді мами – у дитячий плач.
 Старі – у пігулки й розмови.
 Чоловіки – у справи.
 А я – у тишу і слово.
 А я – у вікно, що дивиться в сад.
 А я – у сльози зворушення.
 А я – у долоні Отця.

* * *

Молилась по дорозі на роботу,
 охоплена тонким високим сяйвом,
 навколо люди з їхніми турботами
 здавалися такими незвичайними.

І ось я на улюбленій роботі:
 перед комп'ютером, і чашка чаю –
 сиджу, як в перламутровому гроті,
 сміюся й плачу, мрію і співаю.

* * *

Ти став опікуном мого життя.
 Самотності, поточних справ...
 Не сердься,
 що став опікуном ще й каяття,
 моїх думок, тривог – самого серця.

Вже скоро десять років день при дні
 виконуєш невидиму роботу.
 Жадаю не кохання я, о ні,
 а, радше, терпеливої турботи.

Тобою ведена, радіти вчусь,
 скидати з серця відчаю каміння,
 впускати Гостя на ім'я Ісус
 і вловлювати з вічності прозоріння.

* * *

Я знаю, чому бичували себе святі Твої, Боже.
 Бо відчували те,
 що людина не тільки дитина Божа,
 а кат і гонитель Христа.
 І це записане в нашому ДНК.
 У нас поєднані невинність дитини
 і жорстокість ката.
 Щирість наша спотворена лукавим.
 Ми – боротьба протилежностей,
 а Ти, Ісусе, Ти не мав протилежностей,
 Ти був без гріха й лукавства –
 істинний, Святий.
 І любов Твоя зійшла на розп'яття,
 бо Ти був до кінця, до решти
 відданий.

Святий

Посеред хижості, посеред ницості
 світу являєш високість невинності,
 безум прозорої чистоти,
 щоби крізь тіло у вічність пройти.

* * *

Ти кров'ю Своєю святою
 скроплюєш камінь людських сердець,
 як колись під хрестом окропив камінь Голготи.
 Там
 каміння
 розтріскалось.
 А камінь людський – незворушний,
 аж земля повстає проти цього:
 могутнє цунамі змило все з берега,
 вулкани кашляють,
 і лави
 виливаються на людську вбогість,
 горять ліси, закутуючи міста у сморід,
 повинь зашморгом нищить край.
 Матір-земля кричить,
 а камінь
 німує...

* * *

Часом краща, а часом гірша,
 пробираюсь крізь піт і біль.
 У небесних просторах я інша:
 теплий сонях між рідних піль.

* * *

Я в юності була старенька
 і тільки зараз навчилась радіти і бути юною,
 коли на скронях сивина.

Тепер я ціную світлі порухи серця,
 не топчу чудових квітів духу.
 А тоді, земними втіхами не втомлена,
 йшла похмура й сумна
 і не могла нікого полюбити,
 окрім цілого світу.

А тепер люблю людей,
 кожну людину ціную,
 і розумію,
 що головного не можна рукою взяти –
 тільки серцем.

* * *

Я примирю вас у глибинах серця,
 земна моя любове і небесна,
 рясною зливою щасливих сліз.
 Бо з нами, із людьми, так і стається:
 коли земля із небом обійметься,
 народжуються зорі і птахи...

Духовному наставнику отцю Онуфрію

Прощаємося з вами на вокзалі.
 Коли тепер повернетесь назад?
 Та ми не будем бранцями печалі,
 Бо ви лишили нам квітучий сад.

Як згадуємо вас – садочок квітне,
 І пахощами повниться душа,
 І щебетом, і нетутешнім світлом –
 Розлука з вами зовсім не страшна.

Тож тішимося, дякуємо долі,
 Що приїжджали ви до нас сюди.
 В душі немає від розлуки болю,
 А лиш сади... сади... сади...

* * *

Моя помилка, що
я завжди у всьому шукала доцільності.
Я завжди питала: «Навіщо?»

І ось я прийшла до Ісуса
і спитала у Нього, як завжди,
рвучись із Його обіймів:
«Навіщо?»

І Він засмутився, опустив очі:
«У Любові немає мети.

Вона і є «навіщо».

Немає куди рватися
з моїх обіймів.

Я є мета.

Я є Альфа й Омега».

РОЗДІЛ 2

СВІЧКА СКОРБОТИ

* * *

Прости, що я кричу до неба
 Про власний біль, про власний рід!
 Цей молитовний плач про себе
 Благанням є за цілий світ.
 Бо я – це і маленька доня,
 Й сини, і вічний щем віків,
 І подруг полинова доля,
 І кров невинних юнаків.
 І наша зболена планета,
 Й розчавлений мій бідний рід!
 Тож молитовні схлипи й злети –
 За всіх, за цей стражденний світ.

Птах

Звідкись часом з'являється чорний птах,
 З невідомих похмурих піль,
 Він видзьобує радість, а на устах
 Залишає натомість біль.

Я сполохаю птаха: шугу! шугу!
 Геть лети, в свою чорну даль.
 І навіщо і звідки приніс нудьгу
 І таку гіркущу печаль?
 Я з країв, де стріляють в живі серця,
 Де згасають за мить сонця.

Я з землі, що є раною в серці Твоїм,
 Там жорстокість, безсилля, страх,
 Звив гніздо я собі серед тих руїн,
 І нема на мені хреста!

* * *

Палить, пече, ломить, болить,
мучить недоля краю.
Дай мені, Боже, краплю води, серцем бо чую:
вмираю.

Бачу катованих,
ледве живих наших синів на чужині.
Вбитих, поранених юних калік.
Страдників, хоч і невинні.

Господи Боже, вгамуй же мій біль.
Серце без просвітку тужить.
В нього стікаються болі землі.
Як все нести самотужки?

* * *

Поволі почала вже вірити,
що маю право просто жити,
красою милуватись, мріяти,
та хтось задумав мене вбити...

Каїн та Авель

Брате, прийшов ти до нашого краю
Мир зруйнувати і тишу дібров.
Брате, я іншої зброї не маю –
Тільки любов, тільки любов!

Ти убиваєш, нищиш, катуєш,
Топчеш надії священний покров.
Кров'ю стікаючи, в серці гаптую
Тільки любов, тільки любов.

В дім мій приніс ти отруту і скверну,
Щедро скупав у болоті обмов.
Злись і казися, та знай: незнищенна
Тільки любов, тільки любов.

* * *

Боюсь, що зайди-чужинці
наше мирне життя розчавлять,
як полуницю...

* * *

Сину Антону

Так глибоко зітхаєш ти під ранок,
Як гай осиковий перед світанком.
Тебе, я знаю, дуже сильно зранив
Цей лист-повістка:
там же смерть, там танки.

Знов Україна у вогні, у вирвах.
А ти казав, що з покоління того,
Яке війни не знає, тож щасливе.
Тепер зітхання сповнений гіркого.

І знову бій з чудовиськами – з кодлом.
Знов героїзм окремих – український.
У полум'ї й пільмі Донецька область,
І зрада, й кров, і стогін материнський...

* * *

Сину Антону

Ну, ось і сталося, синочку, відтепер
тривогами матусі серце краєш,
адже до неї вже не припадаєш:
не бачу,
зрідка чую лиш тебе,
ти весь мені, як в непроглядній млі...

За матір-Україну нині дбаєш –
став воїном ти рідної землі.

* * *

Через долі, серця, і кивоти, і храми, і гамір
я підношу до Бога молитву в небесну могуть.
Я здіймусь тополино і пристрасно в сиві ті хмари,
щоб благодати про землю, яку Україною звать.

Чорна троянда

Нема від сина звістки. Сум і страх.
Видіння раптом: Мати, безпорадна,
Цілує Сина, знятого з хреста,
Устами ніби чорної троянди.

Від жаху стрепенулось серце: Ти,
О Мати! З мервим Сином на колінах!
Молю: мого Ти сина захисти,
Зроби, щоб він живий був, не загинув.

Німотний телефон озвався враз,
І голос сина залунав крізь втому:
– Щось зі зв'язком – мобілку тер і тряс –
Повідомляю: завтра буду вдома.

Така моя історія проста,
Як Матінка рятує нас насправді.
Сама ж торкає мертвого Христа
Устами ніби чорної троянди.

Дистих

1

Знаєш, чим заплачено за цей спокій?
За тишу отих яблунь за вікном?
За розпланований і мирний будень?
Кров'ю хлопців.
На їхньому пеклі – твій рай.
На їхній любові до краю
Твоє «по барабану» і твій кайф.

2

Бої десь там на Донеччині, Луганщині.
А тут люди живуть собі,
сміються, радіють.
Вибачте нас,
юні солдати,
що захищаєте нас своїми серцями.
Заридавши і помолившись
(щиро молитися за інших –
це що кров проливати душі),
знов маю братися
до життя:
говорити, усміхатися, радіти.
Бо інакше загинемо всі.

11.06.14

* * *

України серце наразі перебуває
під пресом скорботи,
під тягарем хреста.
Російські брати вирішили, що ми винні.
А я згадала картину:
Христос підтримує втомленого ката
із цвяхами й молотком.
Це – картина про двох братів,
де українці – Христос.

* * *

Україно, доленько моя,
як болить мені сльоза твоя!
О Маріє, Господа благай
повернути мир у рідний край.

* * *

Солдатам АТО

Не вір у темряву й недолю, хоч облягла така п'їтьма,
і серце кришиться від болю
й, здається, сил уже нема.

Вір попри все в горішнє світло – хай казиться,
лютує звір,
і навіть, як надія зникне, у незнищенність духа вір.

Як ворог нищитиме тіло, і затуманиться твій зір,
ти все ж до безуму,
до крику в свою безсмертну душу вір!

Молитва солдата

*«Почуй мене, Господи! Мені завжди говорили,
що Тебе нема, і я, мов дурень, вірив у це.
Але цієї ночі, лежачи у воронці від міни, я
поглянув у зоряне небо і за мить усвідомив,
що мене обманювали...»*

(З молитви, знайденої у наплічнику загиблого солдата).

О Боже, до Тебе звертаюся нині,
(з дитинства я чув, що немає Тебе),
а зараз у вирві від вибуху міни
вдивляюсь у зоряне небо ясне.

Так дивно, що тут, на війні, де страхіття,
звичайне життя не вартує й гроша,
в далеких зірках, в мерехтінні привітнім
Тебе віднайшла моя спрагла душа.

Й чекаю від Тебе чудесного знаку –
якого? Не знаю. Лиш будь і зорій.
Ось чую наказ командира «В атаку» –
іду у нерівний кривавий двобій.

Можливо, цієї жахливої ночі
постукаю в брами одвічні Твої...
Та що це? Я плачу? Мій праведний Отче,
віднині не страшно вмирати мені.

Роману Черемському

Ромку, де ти? Ромку, де ти?
Ще недавно моливсь у храмі,
В юнім гурті ходив із вертепом
І Шевченка читав напам'ять.

Мав в обличчі якусь дитячість,
На щоках – звабливі рум'янці,
Тож не йняли віри дівчата,
Що тобі далеко за двадцять.

На майдані по-молодецьки
Ти відстоював ідеали,
Ну, а потім степи донецькі
Твою долю в себе всотали.

На якомусь відео бачили
Твою постать між полоненими....
Лиш Марія у храмі плаче...
Лиш майдан тріпоче знаменами...

А без тебе обрїй порожній...
А без тебе тяжко планеті,
Серце стукає в грудях тривожно:
Ромку, де ти? Ромчику, де ти?

* * *

Йде війна. Шаленіють гармати.
Гаснуть очі українських синів.
Терпне з болю згорьована мати.
Вогник миру, здається, дотлів.

Але пісня, мов ластівка, лине
Через гуркіт в незайману піль
Про цю землю, що звуть Україна,
Що є рідною серцю, як біль.

* * *

Якщо оцей морок,
що напливає на мене,
оце безсилля
є служінням Тобі,
то я цьому рада.
І носитиму цю власяницю душі
з любов'ю і благоговінням
і це жертвуватиму
за вихід обпечених душ із пекла...

Свічка

У храмі свічка перед вівтарем
Заплакала вогненними сльозами,
Неначе виливала серця щем
За тими, хто поліг, хто вже не з нами.

На сході досі точиться війна,
І падають сини в жаскі безодні,
І ця тоненька свічечка сумна
Сльозами пропікає душі сонні.

Горіла свічка перед вівтарем,
І сльози-зорі падали на плити,
І люди відчували світлий щем.
І вчилися вірити.
І вчилися молитись.

Цикл «Діти – жертви голодомору»

«У деяких родинах любов не згасала до останніх днів. Свідок розповідає, що знав одну жінку з чотирма дітьми. Вона розповідала їм казки, щоб вони забули про свій голод. У неї самої язик ледве ворушився, але вона брала їх на руки, хоч сама не мала сили підвести їх навіть без тягаря. Любав і далі жила в ній. І люди бачили: у кого була ненависть, той помирав швидше...».
(Роберт Конквест «Жнива скорботи», с. 288)

Вже місяць загляда до хати:
Вкладає мати діток спати –
Колише їх, по черзі носить...
А діти в мами їсти просять.

А смерть людей довкола косить...
Не плаче мати, не голосить,
А все казки розповіда...
Вже й місяць зблід, не загляда.

Вже й ніч на земляньку спада
І забувається їда,
Вже задрімала з дітьми й мати...
І смерть боїться йти до хати.

«Одну дівчинку з Чорнухівського дитбудинку помилково закинули на машину разом із трупами, але оскільки могили не викопали, то просто скинули всіх на купу. Оговтавшись, дитина з останніх сил вибралася з-поміж трупів на дорогу».

(Роберт Конквест «Жнива скорботи», с. 324.)

Це трапилось в часи Голодомору,
Косила люта смерть старих, малих...
Машина їздила від двору і до двору,
Скидали в неї мертвих й ледь живих...

За місто вивезли і купою звалили,
Бо рити ям вже нікому було.
Й від голоду якесь дівча зомліле
Між тих мерців зненацька ожило.

Очуняло, і виповзло – жахіття!

...Свій спогад донесло до наших днів.
Розповідає всім про лихоліття.
Багато має дочок і синів.

Багато з нас, і я зокрема, маємо й особисті причини пам'ятати трагедію 1932–1933 років. Не маю права забути, що з материнського лона і першого подиху був пухлим від голоду, пам'ятатиму про жертви моїх односельців із селища Першотравневого на Богодухівщині (тоді Мандричина Краснокутського району), на Слобожанщині, що за півроку голоду втратили втричі більше, ніж за чотири роки війни з фашизмом... Семеро з десяти моїх рідних братів і сестер не дожили й до шкільного віку в умовах «більшовицького щастя».

Не сказало Дитя – ні «Мамо!», ні «Татко!»,
А тільки зітхнуло – і вже янголятко,
Померло... як перше, і друге... і п'яте...
А нам, хто живі, слід про це пам'ятати.

«Зранку по місту їздили вози, збирали тих, хто за ніч помер. Я бачила один такий віз – діти на ньому були складені: тоненькі, довгенькі, личка в них, як у мертвих пташок, дзьобики гостренькі. Долетіли ці пташата до Києва, а що з того? А були серед них такі, що ще попискували, голівками на возі хитали. Я запитала візника, тавінтількирукою махнув: поки доведу до місця – притихнуть...»

(В. Гришко – Український «Голокост» 1933, із книги «Москва сльозам не вірить», с. 137).

Їздили по Києву вози скриплячі,
Не чумаки то їхали у Крим по сіль,
І не воли, а дві худющі клячі
Везли на кладовище людський біль.

Я бачила тоді один такий возище,
Набитий був мерцями й знесилених людей,
Ледь сунеться, скрипить все ближче й ближче,
На нім вже розрізняю я обриси дітей:

Тоненькі, довгі личка, як у мертвих
Пташок, що мають дзьобики гостренькі,
Ще декотрі шептали, й з уст отверстих
Злітало «Де Ви, тату? Де Ви, ненько?»
І ледь тягла усе це бідна шкапа.

«Живі і мертві на одному на возу!?»
Махнув рукою байдуже, неквапом:
«Притихнуть... – як до ями доведу...»

«Тоді, – продовжує свою розповідь свідок подій, – коли люди ще не цілком обезсилили, ходили вони до залізниці, – не на станцію, бо туди охорона не пускала, а прямо до колії. Коли йшов швидкий потяг Київ-Одеса, на коліна ставали й кричали: «Хліба! Хліба!». Деякі своїх страшних дітей у гору підносили. І траплялося, кидали люди з вагонів шматочки хліба, недоїдки різні. Відгукотить потяг, курява вляжеться, і повзе село вздовж колії, шкоринки викинуті відшукують...»

(В. Гришко «Москва сльозам не вірить», с. 136)

Колись на полі цім – росла пшениця,
 А в цьому році – бур'яни одні...
 Біжить собі крізь поле залізниця.
 Село маленьке мріє в далині.
 Тут поїзд не стає, нема зупинки.
 Він швидко через поле проліта.
 Людей зібралось – наче на обжинки,
 А зверху ворон, кричучи, літа...
 Самі жінки та ще маленькі діти.
 Худі обличчя, зморені, сумні...
 Замість зерна – на полі дикі квіти,
 І все довкола тоне в бур'яні.
 Та ось гудок – і поїзд крає поле,
 Від паровозу дим, як біла піна.
 А все жіноцтво – і голодне й голе
 Здіймає руки й пада на коліна
 І – просить: «Хліба! Хліба!» стоголосо.
 Їм кидають із вікон – хто що може...

І поле, що колись вгиналось від колосся,
 Зітхає сумно: «Боже ж Ти мій Боже...»
 Той голод був тоді не з їхньої вини, –
 Окрали їх! Комори в них пусті і голі...
 Давно вже поїзд зник у далині,
 А люди все збирають хліб... на колії...

* * *

Україно, ти роєм бджолиним
Перекочуєшся крізь віки.
Душі наші злились воєдино
І померлих, і нині живих.

Скільки жажів ти перетопила
У смиренному серці своїм,
Та не втратила Божої сили.
«Ще не вмерла...»
Стоїть ще твій дім.

* * *

Хай сльозами каяття й любові
Серця людей по вінця будуть сповнені.
Тоді не буде в світі місця болю,
Торнадо, землетрусам, війнам, повеням.

* * *

У слові «прощати» багато щему.
У ньому чується чайки ячання,
У ньому душ відлітаючих шелест,
Морського безмежжя важке зітхання.

Як людям стане прощення звичним,
То буде й життя до небес дотичним.

Прощати – це гоїти в серці рани.
І гоїти серце благими думками,
Та права не маємо, ні, не маємо
Забути голодне дитя без мами.

Та як же прощати, коли у серці
Вічно квилить згорьована мати.
Коли в очах тільки мертві, мертві,
Вбиті, закопані й ті – за ґратами.

Прощати... А може, це також прощатись
Зі світом облуди, сваволі й тління?
І вічне в собі, як моря, колихати...
Ні, не прощається

біль України.

* * *

А коли зрощується добро і зло,
чи це не руйнує структуру добра,
чи не стає воно деформованим?
А злу того ж тільки й треба!

РОЗДІЛ 3
ВІЧНОСТІ
ПРОЗОРІ
СТІЛЬНИКИ

«Ось я, слугиня Господня»
(Лк 1,38)

Ми діти Божі

Ось – янголи, Твоя могутня сила,
їм не відомі сумніви і гріх.
Вони шляхетно підіймають крила,
і німби сяють в кучерях ясних.

Ти, певне, їх найбільше любиш, Боже,
не зводиш з них захоплених очей:
час не руйнує їх і не тривожить,
і тлінна плоть не душить, не пече.

Роздумувала так собі людина,
та враз її Хтось владно підхопив
й до Серця притулив, що безупинно
горить любов'ю до земних синів.

І до Отця людина ця припала,
як те дитя, заплакане, слабке.
А янголи й дивитися боялись
на Того, Хто тулив дитя людське.

* * *

Прийшла до Тебе від стихій,
від пожадливоростей, від мрій,
бо знаю певно: в мене є
Ти – Надолуження моє.

У храмі стигну і мовчу,
вже час Причастя настає,
та я в надії шепочу:
Ти – Надолуження моє.

Гріха чіпкі обійми й злі,
та поки дихання ще є
до Тебе рвусь крізь трепет сліз:
Ти – Надолуження моє.

* * *

Моя оця закоханість у Тебе,
ці пахощі трояндових вінків –
таке, неначе викрадання меду
із вічності прозорих стільників.

* * *

Нетерпіння Отця я відчула за мить:
як же хоче Він нас обійняти!
Та чекає, бо кожен з нас має зуміть
свій життєвий шлях подолати.

В нетерпінні весь всесвіт зірками ячить,
захлинаються росами трави,
сад весняний бджілками невтомно бринить,
птаство креше пісні без угаву.

Нетерпінням пронизаний світ до небес.
Через це і воздвигся над всесвітом Хрест!

* * *

Прости, що ми не вмієм жити в Слові,
Яке даєш нам в мирі та любові.

* * *

О Христе, коханий мій Боже,
у світі оцім суєти,
чи можу проханням тривожить
Тебе,
коли в мене є Ти?

* * *

1

Навіщо тобі, навіщо
вітрами пошарпана вишня,
що Ти мене в серці маєш
і ніжністю ще караєш?

Таж я лише грудочка болю,
лиш дрібка людського щему.
А Ти дарував мені волю.
А Ти проказав: Наречена.

2

Хто я, що Ти мене так полюбив,
кров'ю своєю обмив, відживив?
Що ти знайшов у цій жінці марудній,
що відцвітає на денці у буднів?
Люблячий Лицарю з Раною в серці,
Ти відшукав мене в часу на денці,
тиху, заблукану, в вічній провіні
в рідній моїй, як в ... чужій Україні.
В хаті батьківській, де тиша не слабне,
за перехрестями батьківських яблунь
Ти передав мені царство у спадок,
вивів з п'їтьми у безкраїй світанок.

* * *

В сльозах покаяння: «За що, – запитаю, –
мене Ти лелієш, цю дрібку печалі?
І ніжністю серце так солодко краєш.
За що ти жебрачку так палко кохаєш?»

Ти вічний Творець, а я тільки створіння.
Ти велич безсмертя, я порошок і тління.
В страху підіймаю обличчя до Тебе:
і як мені втримати все оце небо?

* * *

Ісусе, мене окупували світи,
вони напливають на мене,
хочуть мене розірвати,
хочуть увібрати в себе,
хочуть зробити своєю полонянкою.
Вони хочуть прописатись у серці.
А Твоє серце кличе і кличе до Себе.
Як би хотіла віддатись Тобі,
як маленька Тереза,
дихати тільки Тобою,
а потім ... не дихати тільки Тобою.

* * *

Як у серці завівся смуток –
залікуй негайно молитвою,
павутинкою усміху.
Коли десь у тобі проклянулись
злоба й лукавство, – то
дуже небезпечно!
То в тобі наче той Чорнобиль...
Саме тому не мовкне крик матерів
і невинність дітей розіп'ята.
Тому висихають ліси і річки
й орбіта землі вже зміщена,
бо в серці через недогляд завелась
гріха потаємна тріщина.

* * *

Вся обкаляна непростенням,
образою, непримиренністю...
Жебрачкою, обірванкою, калікою
взиваю до Господа: зціли, врозуми, навчи,
любити, любити, любити.
Дай любові душі,
дай зрозуміти Твою любов,
дай жити – любити,
бо від спраги і ран – помру.

* * *

Себе, тяжку, закам'янілу,
без сліз, надії і тепла,
таку пригнічену, безсилу,
до храму Божого ввела.

На сповіді Господь прощає,
в Причасті – знов творить дива:
мене із каменю виймає,
й душа, мов брунька, ожива.

І все навколо стало словом –
природа, люди і серця,
таким безсмертним, невагомим.
Цей кругообіг – без кінця.

* * *

Ти щиро, ніжно пані пригортаєш –
ту, що прийшла і б'є себе у груди.
Цю душу, цю акторку, хоча знаєш:
вона Тебе за мить уже забуде.
Оцю дочку сваволі і недолі
жалієш і прощаєш Ти незмінно.
На мить припала до Живого Болю,
і легко відлетить. Немов пір'їна.

За мить оцю, хай дещо театральну,
Ти любиш її пристрасно і палко.
Ось лащитья і називає Паном,
Ти ж кров за неї втратив до останку.

За прощенням Твоїм все проступило:
криваві терни, голос Твій в знемозі.
І ось вже не акторські ллються сльози
і пропікають сірих буднів пил.

* * *

Перший грім Твого мовчання – ось він.
Я сиджу налякана й німа.
Як жебрачка. Ось моя сума.
І весна перетворилась в осінь.
І, здається, жити – сил нема...

* * *

Крізь пустелю спішу до Ісуса.
Від земного меча – до Ісуса.
Через піт, через стогін, пільму.
Хай згоряє усяка спокуса
Й крила, що не належать Йому.

Цикл «Зітхання»

1

Ісусе мій, ти дав людині скарб
вдихати вічності пахучий нард.
Думками світлими сягати неба
й до крові вічно ранитись об себе.

2

З бурштинових осінніх глибин,
із глибин ненаситного тіла
до Господніх високих колін
я взиваю: прости і помилуй.

3

Сплітаю руки в біле перевесло:
дай, Боже, одкровення й каяття,
щоби мене від Тебе не віднесло
життя... життя... життя...

4

Як Тебе обійняти, мій Боже?
Ти є вічність, а я тільки мить.
Притулюся до Тебе сльозою,
що на віях в молитві бринить.

5

У всесвіті безмежнім і безкраїм,
де кришталево світиться земля,
нічого важливішого немає,
ніж таїна, що зветься «Бог і я».

6

Завмерли небеса і вщухли битви,
небесний двір замовк.
Свята година.
Коли людина у палкій молитві
схиляє перед вічністю коліна.

* * *

Людина, що вірує в Бога,
нагадує павучка.

Сіті молитв до знемоги
із себе мережить, плека.

Тче вперто, побожно і чесно
промінчик до промінця.
Висмикує з власного серця
любіві нитки без кінця.

Солодкі й болючі хвилини!
Та серце в цій праці зроста,
бо радісним сяйвом нетлінним
цей зболений світ огорта.

* * *

Вирвуся, вистрибну, вислизну з власного серця,
любий Ісусе, до Тебе на хвильку, на мить
і припаду до грудей Твоїх радісним скерцо,
й світ мені більше – миттевість одну – не болить.

Зовсім забуду про землю, падіння і злети,
навіть про те, що і доля моя не проста.
Я видихатиму ніжність, закоханий лепет,
я цілуватиму Всесвіт в солодкі уста.

* * *

Ми дякуємо Господу за те,
що дав спасіння у Своему Сині,
за дар Причастя – таїнство Святе,
поживу нашій внутрішній людині.

За спів пташок і рясноту гаїв,
за всю красу й гармонію природи.
За те, що світло вічності явив,
покликавши до справжньої свободи.

* * *

Ісусе, я намагалась зрозуміти
Твою любов

біля квітучої гілки.

Цвіт рожевий розтав...

Пелюстки облетіли.

Біля усмішки дорогої людини.

Усмішка розтала.

Біля свого гріха.

Гріх розтав у Твоїй усмішці.

Ось коли я зрозуміла Твою любов.

Мандри в молитві

Ісусе, мій любий Господь,
ми з Тобою блукаємо
ясними галявами, солодкими гаями,
бо там ступала колись моя дитяча нога...
Йдемо чудовими долинами,
човном пробираємось між лататтям,
поміж білими зорями водяних лілій –
скрізь, де моє дитяче серце
збудувало невидимі храми,
де блаженство навівається в серце
навіть від квітучих яблунь старих...

* * *

Лише Бог може так дарувати:
власні рани як дар благодаті,
кожен подих – як скарб неземний,
кожен стогін – як серця свободу,
шлях стражденний – як винагороду,
й хресну смерть – наче вибух весни!!!

* * *

Коли в полон бере недоля,
і серце тріпотить, як віхоть, –
не вір пітьмі, встань проти болю,
не вір в нещастя і безвихідь.

Людині дерзновення личить,
божественна любов без міри.
Й коли впадеш у потойбіччя, –
злетиш увесь на крилах віри.

Мойсей

Народ стояв внизу. Мойсей – на кручі...
Диміли прірви. На очах сльоза.
І враз накрив пророка дим палючий
і Божа слава, начебто гроза.

Що діялося з ним в клубах вогнених,
не знали ні старі, ні вояки.
Та через сорок діб зійшов натхненно
з таблицями, де мудрість навіки.

Він ті таблиці до грудей притиснув,
він їх проніс крізь терня до кінця,
а люди танцювали й веселились...
І золотого славили тельця.

В Мойсеєвому серці – блискавиці!
Грозою спалахнув нестримний гнів!
Й здобуті серед хмар святі таблиці
пророк об скелю в відчаї розбив.

* * *

Грішу неробленням добра,
прости мені, Небесний Тато,
не встигла ще плодів зібрати –
отримала ж бо так багато!

А людям сумно без тепла:
десь бабця сльози лле убогі,
немов заблукане дівча.
А десь юнак зійшов з дороги.

Шепочуть в відчаї уста:
дай справ маленьких і великих,
дай справ мені в ім'я Христа,
які приготував одвіку.

* * *

І знову сором, каяття,
і знову гріх тече по венах,
і знов відкинула життя
Твоя зрадлива наречена.
Знов пристрастям своїм марним
принесла все святе у жертву,
дозволила химерам тим
безсмертя в серденьку пожерти.
Молю: візьми під Твій покров,
благаю: йди на поміч скоро!
Й небесний Наречений знов
змиває кров'ю блуд і сором.

* * *

Проросту квіткою сяйною
з попелу, із чорноти безсилля,
з духовного рабства,
зі свавілля свого та нічев'я.
Проросту квіткою радості,
потягнуся, скроплена молитвою,
тишею і смиренністю,
догори, до клаптика синього в вікні,
до крони яблуні,
до берези в накидці хмаринки,
до вічного,
до Ісуса...

Вірую

Вірую в дивну Христову любов,
цвітом вишневим у ній розправляюсь,
в ній виростаю, відроджуюсь знов,
неміч моя вже мене не зламає.
Вірую в поклик Христа неземний,
вірую в силу Твоєї офіри,
тож подолаю все зло у собі –
вірую.
Ти ж бо у мене повірив!

* * *

На долонях серця
все Тобі несучу:
ці дерева мого саду,
і це весняне віяння світла,
теплі віти,
і ці перші брості тепла
у холодному ще повітрі,
і цей мій сердечний вихор,
спрямований до Тебе,
бо поступово стаєш
епіцентром мого буття
тут на землі.
Епіцентром Божого серця,
яким мене люблено і голублено.

* * *

Вставай і здобувай радість
через молитву.
Візьми її у сонця,
у світла, у повітря,
у дня, що зачинається,
через подяку, через прославу.
Радість – це є таїна Божа,
яку треба відкривати щодня.

* * *

Допоможи, о Сину,
і Ти, благая Мати,
цей світ, його глибини
не через гріх пізнати,
не через злість і хижість,
і гіркоту провини –
через невинність, тихість
маленької дитини.

Мій день

Я Тебе захищала весь день,
мій Ісусе, моє Немовлятко,
від порожніх людських теревень,
від думок про образи й нестатки.

Від холодних вітрів берегла,
загортала у теплу молитву,
я Тебе, як свічу, пронесла
крізь турботи і денну гонитву.

Над Твоїм я тремтіла життям,
подолавши у серці сваволу,
щоби ввечері Боже Дитя
зодягнути у зоряну льолю.

* * *

За молитвами отця Онуфрія

Дай сили, Господи, Твою приймати волю,
крізь терня мужньо за Тобою йти,
і не бажати від людей любові,
а всім любов Христову донести.
Дай сили жити у Твоїй свободі,
не нарікати в злиднях і журбі,
перебувати з ближніми у згоді
й відновлювати образ Твій в собі.
Дай сили бути кращим і світлішим,
радіти небу між турбот і справ,
дай сили дарувати себе іншим,
як Ти Себе всім нам подарував.

* * *

Здається, із усією Польщею молюсь –
усі її храми піднімаю до Бога,
бо серце має таку могуть –
підносити навіть храми,
якщо в нім Боже серце живе.
Я підношу до Тебе, Всевишній, усі твої храми
із серцем Ісусовим
і благаю про рай, який Україною звать.

* * *

Ісусе, Ти говориш мені
ранами Своїми
від земної втіхи відійти,
від земної палкої любові.
Заради тебе терплю, Боже,
і заради Тебе не живу в світі.
Лише тепер я трішки розумію,
як тяжко відривати одяг
від засохлих ран...

Цикл «Божа кров»

* * *

Звершилося!

Погляд Твій, Господи, впав, як пелюстка.
Блідість мертвотна на скронях Твоїх пресвятих.
Ось і звершилося. Світу ж віднині – гуснути!
Там, за раменом Твоїм, розцвітають сади.

Рани Твої почорніли, обвуглились, згасли.
Світ же оновлений сяє, неначе маля –
Гарне, немов після купелі, чисте й прекрасне!
Мати ж лежить під хрестом, наче чорна земля...

* * *

Скільки тривають муки Твої?
Вічність цілу чи мить?
Правда
завжди
мовчки
кричить.

* * *

Ти, що вічно нуртуєш, живеш,
О Божественна Крове невинна!
Б'єшся хвилию в море сердець –
Аж спадає додолу каміння.
Ти гарячею хвилию враз
У сердечний вдаряєшся камінь,
І спадають кайдани образ,
Й гостро пахне у світі бруньками.

Небесний Гончар

О небесний Гончаре!
Святим Духом, як жаром,
обпікаєш мене.
Я до Тебе – свій голос –
молитов повен колос –
я до Тебе – земне!

В моїм серці – предивно –
оселяється всесвіт,
в миті – вічність без міри!
Ось іду я по лезу,
геніальний Твій безум,
Твій Божественний твір.
О небесний мій Боже,
Ти цю глину убогу
вмив вогненным дощем.
Крихкий глиняний посуд
Благодать Твою носить...
Незбагненний Твій щем.

* * *

Окрім Страстей, що б вивело мене
із лабіринтів відчаю і болю
в цю світанкову і небесну долю,
яка ніколи вже не промине?

Крім Купелі кривавої Страстей,
окрім терпінь цих хресних у покорі,
що б допомогло нам подолати горе
й нести терпляче хрест самих себе?!

Велика субота

Від мук спочиває Господь,
від ран Своїх згірклих, пекучих,
а з Ним наш стражденний народ:
скатовані, вбиті, замучені.

Він муки нелюдські терпів,
щоб з людом Своїм поєднатись,
щоб вірних скорботних синів
в розтерзане Серце забрати.

Він з людом простим розділив
нелюдське знуцання і війни,
щоб всіх із кривавих глибин
забрати в Своє воскресіння.

* * *

Хто ж ми є, що п'ємо Твою Кров?
Кровопивці, вампіри, бандити?
Ні, ми ті, хто плекає Любов,
З Крові Бога народжені діти.
Ми в Крові, як в огненній росі,
Перетоплюєм грудочку серця.
Ми від Бога народжені всі,
Ми із плоттю у вічному герці.

Він народжує знову і знов,
Нас у жертві Святій – у Причасті.
Споживаючи Тіло і Кров,
Долучаємось вічного щастя.

* * *

Четвер. Свята година. Просто червень.
Господні рани в тиші адорую.
Але чомусь у серці пустка, черствість.
Страждань Ісуса більше я не чую.

Бог крізь усі віки кричить Страстями,
Згоряє у важкім кривавім герці,
А я, немов крізь товщу океану,
Не маю відчуття в убогім серці!

О, пробудися, душе, пробудися,
Облудним світом струена трояндо.
Сльозами, наче зливою умийся –
Хай пропечуть тебе Господні рани!

* * *

Невидиме лезо зробило на серці надріз.
Й невидима кров впливає і все заливає.
Ніхто і не знає, ця усмішка також наскрізь
Скривавлена. Навіть коханий не знає.

Господь лише знає. Він крові мені додає.
Й зливаються два ручаї у жертвному шалі.
В цій жертві кривавій немає ні грама печалі,
Бо вірю, від цього оновлений світ постає.

3 бесіди

Ісус:
Чи хочеш ти знати,
моя слабенька дитино,
що мучить мене віками

знову і знов?

Кати є нічим в порівнянні із тим, як нестримно
і як невгамовно мучить мене любов.

І навіть цвяхи у моєї любові вогненні,
у неї жаский і незгасимий вінець,
вона від початку кипить і нуртує із мене –
тому і не прийде моїй Любові кінець.
Прошу, благаю взяти Її, скільки сили,
щоб більше людей Її розпізнало, вкусило...

Жалоба Господа

Пожалій Мене, серце людини,
моя земля люба свята,
бо Мені не належить єдине –
твоя воля п'янка золота.

Пожалій же Творця, сотворіння,
вирви з серця безтямну жагу,
відречися від злоби і тління,
випасайся на вічнім лузі.

* * *

Не бійся метушливого, дочасного,
бо Я з тобою, Бог твій і Людина.
Пройдеш крізь стіни простору і часу
зі Мною разом – чиста і невинна!

Цикл «Літанія»

* * *

Марія, Ти пречиста Діво,
припала серцем незрадливо
до Серця Божого, як цвіт.
Красою всесвіт осявала
і ніжно Господа благала,
та не за Себе, а за світ.

Свої небесні привілеї
Пречиста Матінка-Лілея,
Свій ясний зоряний вінець –
все жертвувала за страждених,
за всіх окрадених, нуждених,
і за світанок їх сердець.

Собі ж лишила тільки вбогість,
суворі будні, чисту совість,
далекий тихий Назарет.
Собі лишила хату, поле
та Немовлятко ясночоле
і вічний материнський хрест.

* * *

На Матір дивився Син із хреста,
як у глибоку безодню.
Матір від сліз і недолі – сліпа.
Рана пекуча Господня...

Воскресіння Марії

О Матінко, стоїш ти під хрестом,
а в серці лише чорний-чорний попіл!
Від муки Сина, від наруг і втом
лишився незагойний чорний опік.

Згорьована, у косах сивина,
ти постаріла на тисячоліття!
Відкинута, зневажена, сумна,
немов калина, кинута на сміття.

Коли ж Твій Син крізь сльози, рани, Кров
на третій день у торжестві Воскресне,
із попелу відродишся Ти знов,
як та стара вербичка – в радість весен.
Це диво-дивне: з болю, з німоти,
із відчаю і болісного ложа
воскреснеш разом з рідним Сином Ти –
вже як непереможна Матір Божа!

* * *

Матір – це та, що перетерпіла
страшну грозу, темряву, а в ній – смерть Сина.

Гроза минулась.
Сонце.
Воскресіння.
На деревах – перли радості.

І Вона знайшла в собі сили
зрадіти.

* * *

Ти мене одягаєш, о Мати,
в світанкові духмяні шати,
в чистоту і невинність щодня.
Всі завулки душі хворобливі
опромінюєш світлом щасливим.
Ти даруєш знання.

Діві Марії

Мрій чимало у серці було,
та одна не покине й при сконі:
щоби світ розпашіле чоло
опустив у Марії долоні.

* * *

Собі дарую сльози – гірко-солоні схлипи,
 собі – печаль і пустку гірку, як деревій.
 Тобі дарую радість і підстриби щасливі,
 разок перлин-усмішок і віршик теплий мій.

Собі – пустелі дикі, неходжені дороги,
 собі – верби нічийність і зморщок лабіринт,
 Тобі – садочок пишний, джерела мерехтливі,
 Тобі – все світло й щастя моїх людських глибин.

О, це земне кохання, нехай воно навчає
 так Господа любити й перемагати тьму,
 й собі лишати сльози, печаль і покаяння,
 а честь, хвалу і славу, і підстриби – Йому.

* * *

Все життя я втікала від Тебе.
 З самого дитинства:
 у добробут,
 у бабину хату,
 у квітку, у пташку,
 в рідний краєвид,
 у смачну їжу,
 в самотність,
 у пригодницьку книгу,
 в авантюру юності,
 у брость калини...
 А тепер у всьому
 знаходжу Тебе.
 Коридорами, анфіладами,
 переходами, тунелями, галереями,
 просторами, дорогами
 я біжу, я постійно біжу назустріч,
 я не припиняю бігти.
 Я лечу в обійми Твої, Отче, Тату,
 голосно стукаючи малими черевичками
 все своє життя.

РОЗДІЛ 4

ВОГОНЬ В ОПРАВІ СЛОВА

Розділ 4. Вогонь в оправі слова

* * *

О Ісусе!
Куди мені подітися
з цими моїми квітучими садами,
моїми світами,
моїми думками,
віршами?
Ціле море віршів...
Дай мені прихисток під Твоїм хрестом.

* * *

Сідаю вірші Тобі писати,
а Ти вдягаєш у пишні шати,
а ще в браслети і діадему
свою дитину, цю дрібку щему.
Натхненням щедро Ти коронуєш.
І я – щаслива! – між справ і суєт.

* * *

Побут – це втеча
від найважливішої в світі роботи –
усвідомлення себе в цьому світі
через молитву і творчість.

* * *

Бідні вірші мої, що лежать у чернетках,
як початі й кинуті каменоломні.
Там, у глибинах, лежать самоцвіти
і, невидимі світові, зблискують жаром.

* * *

Я сонними устами в білій тиші
Тобі дарую, Боже, білі вірші
без рим, без порівнянь і навіть ритму –
оцю сердечну радісну молитву.

Хай римою нам буде синій обрій,
і римою нам буде хатній спокій.
Зимовий день у перехресті вишень
й сніжиночка, що ковзає по тиші.

* * *

Як тісно в прокрустовому ложі часу:
як тяжко втиснути вірші:
ці часточки безміру
в тісний невблаганний час.
Це як ходити небесними водами,
ковзати теплими течіями,
коли на все накладено один трафарет – час.
Випорснути б у вічність!
За ноги тримає...

* * *

Якби я знала, що живий вогонь
я можу людям просто дарувати,
то я б не кам'яніла, не страждала.
Але ж вогонь цей треба заганяти
в оправу віршів,
і... я кам'янію.

А люди вимагають ще оправ
зі слова, рими, ямбів чи хорейв.
І я ношу вогонь, і він пече.
І кам'янію, щоби не згоріти,
і виробляю з каменю оправу –
просту оправу для Твого вогню.

* * *

Христе, хочу бути Твоїм поетом.
Ти якось сказав мені:
«О, не тільки вірші
зроблять тебе Моїм поетом,
а почуття любові.
Пиши мені вірші
на почуттях і думках,
на власному серці.
Не все те, що написано на аркушах, – вірші».

* * *

О, якби було таке місце в світі,
де б серйозно, як хліб чи халву,
на спеціальних терезах
виважувались слова.
Щоби сумлінно і скрупульозно –
а терези незвичайні, небесні –
одразу зважити,
як це слово озветься в людському серці,
наскільки від нього пересотвориться світ.

* * *

І знову плюндрують і землю нашу, і мову.
Вирубують давні ліси, а насправді – серця.
І знов українець вдається до вічної зброї –
Святого Письма, бандури, пера та різця.

* * *

А чорні літери в'їдаються ув очі:
Шевченко, Квітка і Сковорода...
О, допоможи в такому віці, Отче,
що не всоталось з молоком, пізнать.

І згадується сад в обіймах літа,
і Бог мене в саду отім шукав.
Там яблука сміялися на вітах,
неначе ямки на моїх щоках.

Сад задивлявся на гай темнозелений,
де тополиних арф невпинний гул,
там і Тичина позирав на мене
з кульбаби золотої на луку.

Кущі із диким запахом сваволі.
І річка-викаблучка в гущині...
Я переліг свій виорю поволі,
поки садочок, річка, гай – в мені...

* * *

*Віктору Петровичу Тимченку,
колишньому керівнику
Деркачівської літературної студії*

На студію дістатися б мерщій
все мріяла в дитинстві. Так і нині.
Бо мчала я до рідної душі –
до Вчителя – така ось він людина.

Сюди з'їжджались звідусюди ми –
літстудія.

І рідний голос лине ...
У ньому весни й молоді громи,
земля і небо – все в одній людині.

Життя наставник, сивий наш піїт,
уста ж і молоді, й неопалимі.
Тримає міцно він корінням світ.
Мить та епоха – все в одній людині.

* * *

Давно вже полюю зі словом
на дивне одне почуття,
та оленем невагомим
воно утіка... утіка...

Той олень з небесного бору –
він в інших лісах не живе.
Там вікна розплющила школа
в зелене дитинство моє.

Там тихо з портфелем, у формі
цар-дівчинка стежкою йде.
Де кине замріяний погляд –
там вічність, як мак, процвіте.

А олень тікає, тікає...
Як висловить це у вірші,
що інших земель не буває,
щоб так ось – з моєї душі.

* * *

О. Т., на вихід моєї першої поетичної збірки
«Причастя»

І я відчула силу – твого крила,
що в дужім леті розпрямилось,
і ти мене у небо піднесла,
ту, що барилась...

* * *

Наскільки ж я слабка,
що Ти дав мені стати поетом.
О, наскільки ж слабка!
Наскільки безсила
і розкришена в почуттях,
що Ти мусив дати мені,
мій турботливий Боже,
таку могутню підпору,
щоб я жила і бачила,
що маю обличчя.

Перебуваючи в ролі перекладача

Люблю в готові матриці словесні
вливати молодий живий вогонь,
в читацьке серце нишком перенести
тепло із добрих і чужих долонь.

* * *

Вірте словам, вірте словам,
не тікайте від них
і не ковзайте по їх поверхні,
а заглиблюйтесь в них,
як у тепле море.
Пробуйте його на смак,
пориньте у його хвилі,
в обійми слова киньтесь,
бо треба вірити словам,
звуку, запаху, кольору.
Треба вірити у таїну слова,
в те, що це небесна глина,
якою можна творити світи,
мільйони світів.
Вірте словам,
ідіть у слово,
прийміть його ласкаве запрошення.

* * *

Дай, Боже, серцем не втомитись,
до Тебе спрагло припадати,
в сльозах, як в зорях, все молитись,
і світ в молитві обіймати...

Дай, Боже, серцем не втомитись,
а зірочку святого слова
у серце людям закотити,
щоб засвітилась їхня мова.

* * *

Острах зайвого слова кожного.
Жар осінній потроху згаса.
Осінь квола, смиренна, знеможена.
Та мовчання – найбільша краса.

* * *

Переживаю я за вірші,
як зберегти тепло у слові,
та Хтось говорить мені інше:
облиш версифікацій спроби.
Лиш усмішку ясну і щиру
ти подаруй комусь без злоби.
Душевний спокій, ніжність, віра –
то є найкращий твій доробок.

* * *

Забудуть поетів місцевих й столичних
і книги їхні чудові,
та чую душею – лишиться у вічності
серце, нагруджене Словом,
зранене щирим молінням
до найсолодшого щему,
що, оминаючи тління,
напише небу поему.

* * *

Я слухала Баха
і сягала незмірних глибин своєї нікчемності,
і сягала нечуваних висот Божої величі.
О, це дивне щастя дрібки земного порошу
пережити мить Божественного поруху.

* * *

Коли зранку встаєш і ненадивишся
на світлі складки нового дня,
на ще скатані цілі сувої,
що мають розгорнутись,
тоді розумієш: справжня поезія –
смирення...

* * *

Щось гарне для Тебе зробити вирішила
і видала нарешті збірку віршів.
А потім зрозуміла: ой, напевне,
це знову Твоя ласка для мене!

* * *

Господи, Ти даєш мені
вірші-віконця, вірші-ласки.
Я прозираю розгублено в Твою вись.

Ти даєш, та не один – каскадами, косяками
Ти їх мечеш у серце,
як риба ікру в холодні води.
Скільки задумів-ікринок!
Щоб їх виростити, треба іще одне життя.

* * *

Віршами атакуємо темряву,
найперше – свою.
Таранимо твердість серця,
найперше – свого.
Віршами копаємо криниці –
вгамувати спрагу серця.
Віршами обмацуємо світ,
щоби його пересотворити.
Віршами заново
вибудовуємо кожен день,
на їх крилі мчимо крізь імлу,
вони нам отверзають зір,
і ми бачимо раптом,
як сонячний промінь
гасить свій жар
у прохолодних глибинах
розквітлої вишні.

* * *

Коли свій день віддаєш
віршам, молитвам,
вслухаючись у власне серце,
то вже десь дівається час
і ущипливі, як слова злої жінки,
земні турботи.
Граєш на арфі тиші
і вічні струни перебираєш,
і часу ріка через тебе перетіка
без болю, без муки.
І ти – веселий, піднесений,
нікому не рвеш ниточок миру,
тоненьких, як водорості.
І всіх береш зразу у серце,
бо воно стає широким, як степ.
І навіть біль, твій і світовий,
вплітаються у загальну симфонію життя.

* * *

О, біль несходжених доріг
і незакінченої праці,
нерозбрунькованих садів,
недобудованих палаців.
О, біль всього, що не відкрив,
усіх, що не вернулись з герцю,
о, біль нерозпростертих крил...

Це драма є людського серця.
Цей біль Господь на хрест прибав...

* * *

Я мушу залишити цьому світу
свою любов.
За життя не вийшло,
але можна віршем.

* * *

Коли я помру, то запишу
стоси недописаних віршів.
Вони будуть найбільше за мною плакати і кричати,
як покинуті діти.
Але ти, Ісусе, довтіть їх у моїх потомках.
Я не встигла, то хоча б так дай їх дописати.
Перетягни їх у вічність,
бо вони звернені до людства,
яке молилось, воздвигало храми,
писало картини, різьбило, співало –
і все про небо.

РОЗДІЛ 5

ВЕСНЯНА ВЕРЕМІЯ У ЖОВТНІ

* * *

Як добре, що тобі я вже не мила.
Від того стало ясно на душі.
По-іншому діброва зашуміла.
По-іншому пішли на сад дощі.

Я з власної у світ вдивляюсь драми:
тепер я молода? стара? чи як?
Одна іду під сонцем і вітрами,
бо знову, як тополя, нічия.

Іду в отави, ниви, бо стомилась,
бо світ людей в мені від сліз змалів.
Вертаюся з кохання, світе милий,
як з вирію, до рідної землі.

* * *

1

О, інструмент чудовий, досконалий –
мій чоловік.
Найкращий серед ста.
Бо тільки він зумів отак недбало
все витоптати в мені.
Окрім Христа.

2

Дивлюсь в лице твоє – лице святої волі.
Подякувати Богу за це не промину:
за ту любов, що наче дрібка солі,
і жменя смутку, й ложка полину.
Бо як би Він зв'язав мою гординю,
як не твоїм презирством нависним.
А як би Він зберіг в мені дитинне?
Украй байдужим поглядом твоїм.
А як би Він відсік кокетки грубість,
якби ти нехоті не виявляв,
і як би перекреслив скупість,
якби ти хоч копійку заробляв.
Як витравляв би потяг до комфорту,
якби ти порав дім, город і сад.
А так – все звично, наче вправи в спорті:
ці переїзди з хат чужих до хат!..

* * *

Ти би мене добив нелюбов'ю,
презирством,
почуттям моєї провини перед тобою...
Ти робив би це, як сліпа дитина,
а я би танула, як сліпа людина,
й колись би розпалась навпіл.
Але прийшов Господь,
взяв мене в теплу Свою долоню,
з Якої зробив укриття.
І звідти я змогла тебе зрозуміти...

* * *

Ще кутаюсь у сміх доньки малої,
в сивини чоловіка мовчазні.
Ще поливаю фікус і алоє...
Та вже лишаю клопоти земні.
Зриваю з себе цю земну весну
і зодягаю чистоту ясну,
і кутаюсь у мир, молитву, спокій,
і зазираю в небо я високе...
Зніму сорочку грубу, бо я грішна:
осипалась ураз і згасла вишня

* * *

Тебе не лишилось в моєму житті
ані краплиночки.
Ані миті.
Пісня лиш повна тобою ущерть,
наче долоня в джерельнім схлипі.

* * *

Віднині я садок закритий.
Сама собі тепер відрада,
тепер я вчусь одна ходити
осіннім безпритульним садом.

Всі кольори – некольорові...
Засвоїти я нині маю
тяжку науку нелюбові
і світ, де вже тебе немає.

Йду зболеним притихлим гаєм,
осінній обрій – наче рана.
Батий, що назнуцавсь над краєм,
є мій коханий.

* * *

Двір. А над ним
 зелені засмагли обличчя схилили дерева.
 У дворі точиться за чаєм розмова.
 Я сиджу посередині,
 жінка, яка завжди нічия.
 З одного боку – друг-чоловік,
 з іншого – просто друг,
 що хилиться, наче явір над водою.
 Між ними тягнеться розмова.
 Друг-чоловік розповідав,
 як якась жінка
 чоловікові служила
 ще й вишиванку надягла,
 щоб йому догодити.
 А друг, явір гнучкий, що над водою гнеться,
 вів своє:
 що треба служити жінці, люблячи її.
 – Як це їй служити?
 А якщо вона обмежена і дурна? – чоловік.
 – Так любити ж треба і цим служити, – явір-друг.
 – Га?
 А я спрагло слухаю,
 як пашниця суха – дощик весняний.
 Переді мною пропливають минулі роки.

Сирітство. Нічийність.
 Дівчина, що завжди живе у мені,
 бачить сіро-білий світ.
 Вічний пошук своєї пари.
 Потім – зустріч з Ісусом.
 Хоч і холодно, але високо,
 дух захоплює від висоти.
 Слухаю цей діалог про любов,
 а душа, як на гойдалці:
 дівчинка в мені сміється.
 А на неї чекає Тато.

10.06.12

* * *

О, болю, чом іду тобі назустріч?
 На гостре вістря – із відкритим горлом.
 Чому в людського серця дивний устрій:
 обмацувати світ лиш тільки болем?

Краплини тиші, як краплини крові...
 І кожна мить, як скалочка безжальна.
 З солоним болем в вічному двобої
 полишена на самоті з коханням.

Як бджілка вириває з серцем жало
 так із життя тебе я вирву владно!
 За всіх закоханих я жертвую немало:
 свого буття скривавлену троянду.

* * *

Мені про вас приємно думати.
 Не більше.
 Легає образ ваш на душу м'яко.
 Так сонечко у пору передзим'я
 легає втомлено
 на грубі вже дороги і галяви,
 і на дерева голі,
 голублячи руїни осені.

* * *

Втікаю від пристрастей, душу рятую,
 від погляду вашого, наче гроза,
 від слів, що ідуть не від серця – від сует.
 Тікаю від всіх – відтепер це стезя.

Самотність тепер вибираю. І крапка.
 У ній я поборюю будні і страх.
 І навіть ворони в цій тиші не каркають.
 Дитиною чуюся в Божих руках.

* * *

Крізь піски я спішу до Ісуса.
 Від земного меча – до Ісуса.
 Через ніч, через стогін, пільму –
 хай згоряє усяка спокуса
 й крила,
 що не належать Йому.

* * *

Таки безнадійна у Тебе я, Пане,
бо чую, що в серці задавнена рана
за хвильку якусь, мов крижиночка, тане,
лише по розмові ласкавій з коханим.

* * *

Я спочатку чинила спротив,
я тікала від вас за обрій,
але потім відчула, як добре
у киреї земної любові.
Як же затишно, як же тепло.
Я одягнута в вашу вірність,
підперезана тихою ніжністю,
і тепер мені все одно,
чи мороз надворі, чи хуга.
Із хатинки, немов дитина,
визираю у світ.
Маю друга.

* * *

Ти серцем лагідним і світлим
порізався об небокрай мій.
Об зорі мої, об море, об ярі світи.
Об дитинство,
сонцем добре нагріте,
мов глечик на кілку тина.
Ти голову схилив
до золотих кульбаб в очах моїх,
до осені моєї золототканної.
Пробач мені, –
пекучі сльози жалю
мене всю обпікають.

* * *

Ще бракувало писати про вас вірші,
мій найтихіший, найсмирніший друже.
Ви в життя моє так непомітно ввійшли,
як вечірнього місяця тануча дужка.

* * *

Я боюсь стояти поряд з вами:
 ви для мене – то гаряча лава,
 то гора з могутніми громами.
 І страшний, неначе Божа слава,
 і бентежний, наче небо в зорях,
 і незвичний трішечки собою.
 Ваша недолугість і суворість
 стали незбагненною красою.
 Сміх ваш став легесеньким промінням,
 погляд перелився у простори.
 Хто вас вислав, друже мій єдиний,
 висівати на дорогах зорі?

* * *

Для чого ти був посланий мені,
 щоб долюбити чи зі шляху збити?
 Змінилися простори, дати, дні –
 весь світ, відколи ти почав в нім жити.
 Якась предивна неясна доба –
 поруйнувалась істин непомильність.
 За що ж мені мій Отченько подав
 оцей предивний дар – твою прихильність?

* * *

Відпусти мене в осінь, коханий.
 Не для мене цей день осіяний –
 він наповнений терпкістю вщерть,
 і садок променистий, весняний
 для моєї душі – то є смерть.

* * *

Бог роздавав таланти.
 А вам іще додатковий – мене любити.
 І ваші очі від того щасливі.
 Ваші сивини, як зоряне світло, сяють.
 Ви у натовпі впізнали мене.
 Ваша любов біля мене,
 як трояндовий вітер духмяний.
 Ви примножуєте таланти.
 Бо я щаслива.

* * *

Чому так необережно
 мене полюбили?
 Я ж земною долею не поділюся:
 віддана іншим на потребу,
 я нічого не можу вам дати,
 лиш тільки мерехтливе зоряне небо.

* * *

Боюсь поранити вас теплом,
боюсь і холодом.
Боюсь спивати тепло
з ваших очей,
боюсь і холоду та байдужості.
Боюсь бути з вами,
але й без вас боюсь.
Отак і йду
над прірвою,
тримаючись
лише за небесне сійво.

* * *

А я не знала, що я така,
що понесусь на вітрилах
крізь хвили мрії,
коли відчула твоє тепло,
коли усмішку твою відкрила.

А я, виявляється, просто така.
Сміюсь від щастя на всенький всесвіт.
Танцюю і все пригортаю до серця:
хмари, дерева і цілий світ.
А я, виявляється, просто така.
Не вірю у війни, кров і нещастя.
Бо я у світі знайшла тебе,
такого... прекрасного...

* * *

Прости мені оце земне кохання,
цю віхолу із теплих пелюсток.
Кладу на терези усе останнє:
на шальках
вічність – і один ковток.

* * *

Чому тебе не прожену?
 Чому не викреслю з життя?
 Чому не можу сказати «ні»
 цим карооким промінцям
 із люблячих очей?
 Це все одно,
 що ніжний цвіт вишневий,
 пронизаний весняним сонцем,
 зірвати і зім'яти,
 і затоптати в землю небуття.
 Ні, я не смію
 цю білопінну ніжність,
 підбиту теплим і рожевим,
 сколошкати.
 А тільки вдихати... вдихати...

* * *

Якщо можеш, покинь,
 відпливи, наче місяць, за хмару.
 Відпускаю тебе, загорнувшись в серпанок журби.
 Якщо можеш, відплинь
 ген за обрій очей моїх карих,
 бо у серці моєму одна тільки нота: люби.
 Але ти не зійдеш із доріг потаємних і вічних,
 але ти не забудеш тепер запашних моїх слів,
 бо надихався вітром галяв моїх теплих сунічних,
 опромінений був мірадами диво-світів.

* * *

Ви пішли, усміхнувшись так тепло, так ніжно,
 і душа забриніла весняною бджілкою.
 Вперше рву посторонки, бо страшно не хочу
 жити на білому світі я літньою жінкою.

* * *

Ввійшла я у простір, де зовсім нема самоти,
 де усмішка ваша ширяє над справами й днями,
 де нас уже двоє, і ми не шукаєм мети:
 навіщо шукати, коли вона є поміж нами.

* * *

Ваша любов така лагідна,
ніби її і зовсім немає.
Вона, наче сонце призахідне,
душу наскрізь прогріває.

* * *

Сивий юначе, сивий юначе,
моє серце за вами плаче,
лише ви і в молитві, і в слові
захищаєте від нелюбові.

* * *

Тепер я в світі більше не одна,
вас дарував мені ласкавий Бог.
Хоч вашу голову вже вкрила сивина,
вона для мене – зоряний пилок.

Сентиментальна пісня

До мене, голубки, прибився мій голуб,
з долоні небесної тихо злетів.
Лиш він знає тайну, що я є для нього,
а він для моїх неголublених снів.

Я здавна його з висоти виглядала,
та пізно він злинув в мою благодать –
тепер би і серце йому дарувала,
та серце без долі чи можна віддати?

* * *

Різні стихії, різні світи...
Різні серця і долі.
Разом їх втримує лиш хиткий
світлий місточок любові.

Ось безпорадно місточок завис
понад проваллями зла.
Але стихії так щільно сплелись,
наче два теплих крила.

Солдат кохання

Біля мого серця з'явився вартовий.
 Він ходить невтомно туди і сюди,
 в холод і в спеку, вдень і вночі –
 він на посту незмінно.
 Стійкий, непохитний солдат кохання –
 він не чекає, коли його змінять.
 У спеку й мороз несе він службу.
 І перевіряє дуже сумлінно,
 чи голос мій сумний, чи бадьорий,
 чи несучи я у серці мир,
 чи мовчання в рурці тривожне,
 чи була подяка за все,
 за радісне і гірке,
 чи помітила нині красу небес,
 чи простягнула до неба квітку «дякую».
 Він вислуховує численні рапорти
 про те, що сьогодні день золотий з краплями,
 що дятел яблуню свердлов дбайливо,
 що було спочатку тепло, а потім холодно,
 що моя яблунька цього літа дуже плодюча –
 дарувала солодкі ранети.
 Умовляє частіше дякувати
 Богу за всіх і за все.
 Жити миттю і у цій миті
 бачити усмішку Бога,
 бачити світлу вічність.

* * *

Ні, краще біль, ніж нелюбов,
 непростення важезна брила.
 Тому люблю, люблю я знов,
 бо серце лиш добром здобрило.

Ти ж зранить можеш (не без того!),
 кривавий смерч у нім вчинити.
 Я берегтиму під хрестом
 червоні ті дереворити.

Бо краще біль, і краще кров,
 і краще серцем знемагати,
 ніж зачерствілість, нелюбов,
 ніж інше серце розтоптати.

* * *

Ви вітер мій зеленоокий,
Тополя я важка, чавунна,
задивлена у ваш неспокій,
заслухана у ваші струни.

Листочком кожним найдрібнішим
так втримати вас вперто хочу,
ви ж протікаєте до інших
крізь тополине серце й очі.

* * *

Тиждень не бачились ми, і скував морозець
радугу поглядів наших і радугу слів.
Швидко забувся таємний перегук сердець.
Згас промінець, що в глибинах предивно горів.

* * *

Я думала: ви згасли вже, відснилися,
бо жодної про вас немає вісті.
А ви у синіх далях причаїлися,
у свіжих квітах, у співучім листі.

Із обріїв весняних усміхнулися
майбутнім вогником в рожевім цвіті,
І в серці все за мить перевернулося,
немов щасливий голуб у блакиті.

* * *

Я хочу жити хвильку в мрії:
ви подалися знов у вирій,
та погляд ваш мене голубить,
просвічує і ніжно любить.
Я плавлюся в горнилі ласки,
я починаю вірить в казку,
світи мої загомоніли,
всі дівич-мрії забриніли.
Я розпрозоруюсь, як вишня,
що в вельоні з хурделиць вийшла,
та обрій у обійми кличе.
В мені зітхнула Беатріче.

* * *

Ви для мене – казка в цьому світі,
 відчуваю радо знову й знову,
 як обличчя обвіває вітер
 вашої чарівної любові.
 Ви для мене – диво загадкове.
 Я радію й тішуся, як діти,
 коли наші погляди раптово
 дотикаються, немов вологі квіти.

* * *

Йдемо, куди б нас стежка не вела,
 все нам цікаво, все таке чудове:
 росинка, бджілка, квіточка мала –
 усе дивує.

Точиться розмова.

Так разом крізь миттєвості йдемо,
 за руки взявшись, як щасливі діти.
 Відстали будні з безліччю думок.
 І тільки мерехтять бруньками віти.

Ти нам весну в серця, о Боже, вклав,
 зробив небесним кожен поцілунок.
 Здається, дзвін росинки серед трав
 єднає більше, ніж кохання трунок.

* * *

Чудо вашої любові
 зігріває знову й знову
 та окрилює мене.
 Я лечу над островами,
 над барвистими лугами.
 Чудо щастя – неземне.
 Це як творення у Бога,
 ліплення душі з нічого,
 із божественних дощів.
 Так і я встаю із глею,
 як чарівна Галатея –
 витвір вашої душі.

* * *

О, ця весь час відновлювана ніжність
 й зігріті пальчики моїх хвилин,
 цей запах квітня оживляє сніжність,
 відігріває вітер і крижини.
 Це наше весняне серцестояння
 у місті, де зими іще так густо!
 Ця усмішка, що несемо ізрання
 в краєчках наших вже відцвілих уст...

* * *

Таємничий, радісний, привітний
друг, коханий, милий – все одно,
ви зайшли у долю, наче світло:
і нема його – і скрізь воно.

Ви крилом кохання ніжно, рідно
огортаєте мене.

І от
впливає з-під крила царівна
і танцює радісно танок.

* * *

Наше кохання довіримо в Божі долоні, –
хай воно стане високим, як юна зоря.
Хай подолає земні перепони, як промінь,
та переможно і вперто у небі згоря.

Ми, як налякані діти, за руки взялися,
бо ідемо вже по променю – це наше тло.
А під ногами стежки, де ходили колись ми,
де я ловила долоні твоєї тепло.
Ти розчарований? Я у тривозі нестямній?
Але Творець угамовує сльози і щем.
Він, як вітрило, колись розчахне понад нами
зоряну вічність, що пахне бруньками й дощем.

* * *

В. Л.

Якщо ви приймете перлистий,
пресвітлий, незглибимо чистий
хрест дружби там, де є кохання,
тоді нам дасться все останнє.

* * *

А ти сказав, що і на дружбу згоден.
Ти був як воїн світла з ясних гір...

Нам вслід дихнули злісно сто безодень,
і голубом злетів у серце мир...

* * *

Я йду від вас.
Навіщо ви мені?
Бо ви тепер завжди, завжди зі мною.
Ви легінь мій, солодкий біль земний.
Обійми щастя з тихою журбою.

* * *

Все далі поспіша багдадський злодій,
що скарб поцупив рідкісний з музею.

Так я біжу,

тримаючи на споді

перлину ніжну

усмішки твоєї.

* * *

О, скільки щастя, смутку і одчаю,
не знаючи, даруєте мені.

Та ваше світло також захищає
від болю, порожнечі і пільми.

Бо ви завжди навчали: збуджуй скруху,
пелюстки серця в небо відсилай,
піднось себе завжди на дибу Духа
і жертвуйся за світ і рідний край.

* * *

Чи прийдете чи ні – не звала,
можливо, зовсім і не треба.

Ви й так мені подарували
цей світанковий легіт неба.

Ви й так подарували крила
з молитви, вітру і сваволі,
дали цю дивовижну силу,
та набагато більше болю.

Порятували, як від смерті,
від нелюбові.

Ладо милий!

Тепер я вся, немов безсмертя,
а втім – зовсім не маю сили...

* * *

Навіки з долі викреслю, з долонь,
та тільки чом не можу відітхнути,
або хоча би просто усміхнутись,
а йду від вас, як бранка в Вавілон.

Чому ви рідний-рідний, як життя,
чому такий потрібний, як повітря?
Чому в кохання пізнього на вістрі
стікаю кров'ю й радістю буття?

* * *

Коли впливаю в серпанкову даль
усіх чудових спогадів про тебе,
весь світ, немов чарівна пастораль,
як дивний килим, вишитий до неба.

І сходить тиха, дивна благодать,
усе стає предивним вишиванням,
немов мистецька розмаїта гладь
лягає на всі речі і світання.

Така в мені нагальна є потреба –
поринути у спогади про тебе...

* * *

Я знаю, ви молилися за мене,
бо в серці в мене жевріє троянда,
і ворухнулась сила незбагненна,
як в грудях легендарного Трояна.

І я вже знаю нині достеменно:
що Господа за вас благати мушу,
щоб вас, немов грозу, відвів від мене,
щоб блискавкою ви не вбили душу.

* * *

Зриваю з себе цю весну,
спиняю нерозумні кроки,
я мудрість одягну ясну,
заглиблюся у мир і спокій.

Вгамую мрії навісні,
в буденність одягнусь колишню,
зриваю шати весняні –
розквітла в падолисті вишня!

* * *

Ця весна для мене
не ярий цвіт –
це пелюстки прохолодні,
що мерехтять у повітрі,
білим снігом спадають.
Це великі білі пелюстки.
Кожна пелюсточка півпрозора,
в кожній спочиває ніжність,
спокій, чистота небес.
Вона вже позбулася пристрасті,
медової ярої вогненності квітки.
Вона ніжна і прохолодна.
Вона від вогню відпала,
та не втратила небесної краси, а набула.
Пелюстки прохолоджують
моє чоло, руки, вуста, очі.
Наші обійми – це великі духмяні
білі пелюстки яблуні.

* * *

Як би ми не ушляхетнювали наше кохання,
ми нав'язуємо одне одному тлінність.
Наші мрії, сльози, слова, телефонні розмови –
іллюзії – пахнуть морем.
І тільки наша мука-розлука
пахне нетлінним весняним цвітом.

* * *

Нова підіймається сила.
Мир оселився в мені.
Нарешті я розхотіла
щасливою бути на землі.

* * *

Господь, що розп'явся за нас на Голготі,
зціли нас усіх від зрадливої плоті.
Даруй і словам нашим й думам спасіння,
щоб серця пориви не дихали тлінням.

* * *

О горе-горечко, я серце залишила
в його очах та усмішці ясній.
Все прісне, нецікаве і немиле,
крім світу ув оздобі любих вій.

О Боже, встав мені у груди світоч,
щоб не труїло душу все земне.
Я хочу, щоб всміхався Ти і діти.
Мерщій же подаруй мені мене!

* * *

Ти попрощався, забравши все:
усмішку, таку дорогу мені,
ти забрав личко своє тихе,
ти частину серця мого забрав,
і я іду, розмовляю,
комусь усміхаюсь,
а сама заглядаю у порожнечу.
Ну що ж! Мій біль притулю до себе.
Й крізь нього побачу передгрозя
волошку, що злилася
кольором з небом.
Вітер її б'є об стіну колосся.
Я не можу тебе не любити,
хоч вже скільки разів згоряла
під хрестом через тебе.
Якщо можеш без мене – будь,
я тебе відпускаю,
як голуба, вгору.
Лети-и-и!!!

* * *

Прости мій Боже, цю жагу одвічну:
на терезах танцюють мить і вічність –
життя в Тобі і пристрасті ковток.

Прости, що погляд чийсь мене голубить,
за цю земну і невтоленну згубу,
за цей юнацько-безоглядний крок.

Але за руку любий взяв привітно,
від пристрастей повів у далеч світлу,
світився обрій, наче Божий перст.

Він повернув мені і мить, і вічність,
і на плечі поніс смиренно й звично
Святої дружби променистий хрест.

РОЗДІЛ 6

ПЕРЕДЧУТТЯ ВІЧНОСТІ

* * *

Вберуся у чернечу рясу долі,
взьму Тебе покірно за десницю
й піду у вічність від земного болю,
врятуюся від того, хто наснився.

Яви свою небесну, Друже, вроду,
і світло запали своє бентежне,
щоби чернеча ряса, як свобода,
і щоб волосяниця, як безмежність.

* * *

Без Тебе все життя, як сурогат,
все прісне, нецікаве, нетривке,
тому вже час в пустелю вирушать
(спада мені на думку лиш таке).

Вже прощавай, без кого жить несила,
уже прости, мене таку просту...
Я хрест свій зі смиренністю носила,
а смуток я пожертвую Христу.

Пливи в потоках, голубе небесний,
і віддзеркалюй промені крилом.
Підкину я тебе в горішні весни
й сама ввійду у небо напролом...

* * *

Стою у духмянім саду.
Це тепле духмяне цвітіння,
цей ніжний весняний щебет!

В веселе п'янке мерехтіння,
у теплий барвистий легіт
ось-ось назавжди відійду.

* * *

1

Потроху збираюсь у вирій.
Далечінь серце млоїть.
Ще б в очі впасти твої
й відійти з миром.

2

...Позаду милі і милі.
Час крила підбити небом.
Та серце накрила хвиля
земної жаги до тебе.
Схотіла тебе втопити
в зітханнях своїх на втіху.
Облестити, обдзвонити
дзвіночками дівич-сміху
й самотність твою сивинну
погріти, немов дитину.

3

Боже, як я боюся
гріховної рани й розладу.
Та він вже летить – не почувлося –
мчить, як поїзд за розкладом.
Боюся тебе поранити,
образити, вдарити лунко.
Та він вже тишу таранить,
та він вже ввірвався в думку.
Ось він руйнує всі карти,
ввірвався рвучко, без згоди.
О, поможи не втратити
мої осяйні клейноди!

* * *

На планеті не одинока
і у всесвіті не загублена,
бо в пресвітлих чотири ока
хата батьківська в світ залюблена.

Батьків дім у моїй долоні.
Я із інших світів – на волі –
в батьків дім вдивляюсь із лона
вже душі моєї нової.

* * *

Де дім твій, душе моя?
 Чи це батьківські вікна з даленіючим лісом?
 Чи це книга на столі в тиші?
 Чи це спокій нічний, ложе сну?
 Чи душа друга?
 О, мій дім – це там, де все було колись домом:
 де я люблена,
 де я і дитя, і наречена, і діва, і мати,
 де й цариця, і працівниця,
 де місце перед кивотом,
 де душа випасається між лілей
 після Причастя.

* * *

Так легко відпускаємо померлих.
 Летить собі, як голуби, в висоти.
 Ширяйте у надхмарних сферах,
 а ми, як завжди, знову до роботи.
 Ми лише хвильку можемо бути з вами,
 уявою вас в висях здоганяти.
 Плоть многотрудна здушує і давить.
 Нам не дано за наше більше знати.
 За упокій ми чару підіймаєм,
 із цвинтаря вертаючись, замерзлі.
 Печаль ми пирогами заїдаєм
 і забуваєм, зразу забуваєм,
 що там душа...
 Неначе всі ми мертві.

* * *

Чи хочеш ти попасти додому?
 Туди, де вічне світло,
 де повітря, як світлом сонця,
 напоєне присутністю Коханого.
 Я хочу попасти додому.
 Я хочу туди.

* * *

Там я, вірю, зустріну
 усіх моїх рідних померлих,
 преображених небом,
 в ореолі краси,
 просякнутих Божественною любов'ю.
 Там я зустріну свого
 улюбленого ангела кучерявого,
 з очима, просякнутими небом.
 Він мене поведе
 алеями щастя, алеями тиші.
 Через сяйво вестиме мене
 до Господа.
 І ось я побачу святих своїх любих:
 Терезу, що розсипає пелюстки троянд,
 Фаустину смиренну,
 Філомену, юну й звитяжну,
 і покровителів Степана,
 Антонія, Олександра, Тарасія.

І зустріну там Шевченка,
 молодого й щасливого,
 серед козацтва отаманів,
 в оточенні інших поетів.

І білохатинну, тополину,
 мою Україну
 там побачу.

Ісуса, що над всім цим,
 сяє сонцем щасливим,
 переможним.
 І кожен Його промінь – це любов.
 Все любов'ю просякнута й радістю,
 і багато людей і дітей.
 Ниви родять, хори співають,
 соловейко тьохкає,
 сади цвітуть.
 А могили вже порожні.
 Україна вся перелилася в рай.
 Україна у вигляді невимовного сяйва,
 наче купа коштовностей, що вічно
 віддзеркалюють світло...

* * *

Як часто припадаю я до тебе,
моя земля далека, дорога,
моя свята пресвітла корогва,
земля, що стала найсвітлішим небом.

Я спогадом чаїно упаду
у трави цвинтаря, побуду у саду,
у батьківську колиску виднокраю,
у вікна рідних хат позаглядаю.

Я в ваші вікна, люди, позорю,
не затуливши ранішню зорю.
Лиш подивлюсь, як рідна далина
на очі ваші й рушники лягла.

Побачу: крізь прочинене віконце
шовково вітер навіває синь.
Й розчесане сосновим лісом сонце
в найдальший кут насипало бурштин.

* * *

Осінь роздягається.
Скидає багаті шати,
чорними ієрогліфами пише по небу
загадкову суть буття,
а може, прощальне послання?
Це розчахнуті двері.
Це відслонений обрій.
Безпритульність.
Безпритульність природи
розповість
про безпритульність душі.

* * *

Я вірю, що моя смерть –
це родильні муки народження
у світ інший, потойбічний.
Я вірю, що зробила все можливе,
аби Небесний Акушер
прийняв мене у світлі пелюшки.
Залишаючи цей світ,
я не прощаюся із життям,
я народжуюся в життя.
Моє паломництво скінчилося.
Прощайте, мої супутники,
ті, хто підтримував мене
на земних шляхах.
Прощайте, діти.
Господь хай заповнить пустку,
яку створить моя відсутність.
Хай він просвітлисть серця ваші.
Будьте сильні, аби присмак троянди
відчуті й серед біди.

* * *

Це тепле... цвітіння,
цей подув п'яних вітерців...
Колись назавжди я піду
в це весняне мерехтіння,
в барвистий пташиний спів.

* * *

Я покидаю вас, назавжди покидаю,
щоб з вами залишитися навек.
І вашу усмішку, мов теплий легіт раю,
і чорнобривці поглядів навію.

Смиренно мого принца покидаю,
котрий був хліборобом у віках,
господарем і оборонцем краю,
і воїном на галицьких горбах.

Я покидаю вас, злітаю радо
у зоряний пилок в нічній порі,
до вас, якого вже ніхто не вкраде,
до вас, як до нетлінної зорі.

* * *

Колись вже неможливо буде взнати
про цю веселку на моїх устах,
бо дуже скоро сяду я за ґрати
старечих зморщок, істина проста.

І буду я вдивлятися крізь ґрати
у білий світ, у юний снігопад.
І буду з усіма навек прощатись
і відступлю назад... в квітучий сад.

* * *

За хатинку тіла,
що котиться полями і галями,
дякую Тобі.
За цю золоту, церковну,
що її я, наче равлик,
ношу на собі.
Дякую за її тепло,
за красу дизайну.
А потім з цієї хатинки
у Дім Небесний
мене забереш.

* * *

Покидаю навек білий світ –
відлітаю в безмежжя.
І дітей – то живий мій завіт.
Крук за мною вже стежить.
Покидаю цей світ, покидаю.
Так багато покинути маю.
Ти прости мені, Боже, болящій,
що цей світ загірчив – не покращав.
Покидаю цей світ, покидаю
синьовиди коханого краю.
Любу доню, синів, вірші-діти.
І тебе, як дитя, білий світе.

* * *

Задро зазираю в хату:
на столі калина кривавиться,
тут горіхи мокрі із-під дощу.
І неприбрана та тепла хата –
затишок земний.
Та ти вже в нього не вхожа.

Зазираю у вікна
(добре, що не в отвір труби!) –
все таке знайоме, рідне.
А тобі – море журби.
Пахне торішнім листом.
Кава пахуча в чашці.
Светр старий та грубий
гріє (в уяві) груди...
А насправді гріє тільки молитва.

Видіння в молитві

Я біжу, я лечу рідним полем
в світлій льолі, що стан обвіває.
Теплі квіти і трави навколо.
Розкошую у рідному краї!

День – дзвінкий! Уповільнені рухи.
Волошкова густа задуха.
Підіймаю до неба руки
в світлій льолі Святого Духа.

* * *

Вмираючи, до Бога так промов:
прости, Коханий, що так часто
я ранив серце любляче Твоє,
що манівцями йшов.
А Ти таївся,

йшов за мною назирці,
і виглядав мене, і сподівався,
що я Тебе помічу.
А я себе лиш помічав.
Топтав траву і квіти,
і не любив людей,
а лиш себе.
І не покращив світ,
а лиш поранив.
Отож прости, прости, прости...

Море прицмокує солодко.....	33
Усі воюють із часом.....	34
А чи знаєте, люди, що ви боїтеся зірок?.....	34
Бог людині дав дужі крила.....	35
Бог мерехтить із зірки, і з росинки.....	35
Ти кризь віконце тихо визираєш.....	36
Ми покликані бути самотніми.....	36
Дозвольте, дозвольте мені бути собою.....	36
Тіло наше, кості – це лише дрова для вищого Духа.....	37
Іду по скрипучому снігу.....	37
Настала весна.....	38
Молилась по дорозі на роботу.....	39
Ти став опікуном мого життя.....	39
Я знаю, чому бичували себе святі Твої, Боже.....	40
Святий.....	40
Ти кров'ю Своєю святою.....	41
Часом краща, а часом гірша.....	42
Я в юності була старенька.....	42
Я примирю вас у глибинах серця.....	43
Духовному наставнику отцю Онуфрію.....	43
Моя помилка, що я завжди у всьому шукала доцільності.....	44

Розділ 2. Свічка скорботи

Прости, що я кричу до неба.....	46
Птах.....	47
Палить, пече, ломить, болить.....	48
Поволі почала вже вірити.....	48
Каїн та Авель.....	49
Боюсь, що знайди-чужинці.....	49

Так глибоко зітхаєш ти під ранок.....	50
Ну, ось і сталося, синочку, відтепер.....	51
Через доли, серця, і кивоти, і храми, і гамір.....	51
Чорна троянда.....	52
Дистих.....	53
України серце наразі перебуває.....	54
Україно, доленько моя.....	54
Не вір у темряву й недолю.....	55
Молитва солдата.....	56
Роману Черемському.....	57
Йде війна. Шаленіють гармати.....	58
Якщо оцей морок.....	58
Свічка.....	59
Цикл «Діти – жертви голодомору».....	60
Україно, ти роєм бджолиним.....	66
Хай сльозами каяття й любові.....	66
У слові «прощати» багато щему.....	67

Розділ 3. Вічності прозорі стільники

Ми діти Божі.....	70
Прийшла до Тебе від стихій.....	71
Моя оця закоханість у Тебе.....	71
Нетерпіння Отця я відчула за мить.....	72
Прости, що ми не вмієм жити в Слові.....	72
О Христе, коханий мій Боже.....	72
Навіщо тобі, навіщо.....	73
В сльозах покаяння.....	74
Ісусе, мене окупували світи.....	74
Як у серці завівся смуток.....	75
Вся обкаляна непростенням.....	75
Себе, тяжку, закам'янілу.....	76

Ти щиро, ніжно пані пригортаєш	77
Перший грім Твого мовчання – ось він	77
Крізь пустелю спішу до Ісуса.....	78
Цикл «Зітхання»	78
Розкам'яни моє серце, Ісусе.....	80
Молюсь на світанку, молюсь опівночі	81
В молитві збираю себе	81
Людина, що вірує в Бога	82
Вирвуся, вистрибну, вислизну з власного серця	82
Ми дякуємо Господу за те	83
Ісусе, я намагалась зрозуміти.....	83
Мандри в молитві.....	84
Лише Бог може так дарувати.....	84
Коли в полон бере недоля	85
Мойсей	86
Грішу неробленням добра	87
І знову сором, каяття.....	88
Проросту квіткою сяйною	88
Вірую	89
На долонях серця	89
Вставай і здобувай радість.....	90
Допоможи, о Сину	90
Мій день.....	91
Дай сили, Господи, Твою приймати волю	92
Здається, із усією Польщею молюсь	92
Ісусе, Ти говориш мені.....	93
Цикл «Божа кров»	94
Звершилося!.....	94
Скільки тривають муки Твої?.....	94
Ти, що вічно нуртуєш, живеш.....	95

Небесний Гончар	96
Окрім Страстей, що б вивело мене	97
Велика субота.....	97
Хто ж ми є, що п'ємо Твою Кров?	98
Четвер. Свята година. Просто червень.....	99
Невидиме лезо зробило на серці надріз	100
З бесіди	101
Жалоба Господа	102
Не бійся метушливого, дочасного	102
Цикл «Літанія».....	103
Марія, Ти пречиста Діво	103
На Матір дивився Син із хреста	104
Воскресіння Марії	104
Матір – це та, що перетерпіла	105
Ти мене одягаєш, о Мати	105
Діви Марії	105
Собі дарую сльози – гірко-солоні схлипи	106
Все життя я втікала від Тебе	107

Розділ 4. Вогонь в оправі слова

О Ісусе!.....	109
Сідаю вірші Тобі писати	109
Побут – це втеча	109
Бідні вірші мої, що лежать у чернетках	110
Я сонними устами в білій тиші.....	110
Як тісно в прокрустовому ложі часу	111
Якби я знала, що живий вогонь.....	111
Христе, хочу бути Твоїм поетом.....	112
О, якби було таке місце в світі	112
І знову плондрують і землю нашу, і мову	113
А чорні літери в'їдаються ув очі	113

На студію дістатися б мерщій	114
Давно вже полною зі словом.....	115
І я відчула силу – твого крила	116
Наскільки ж я слабка.....	116
Перебуваючи в ролі перекладача	117
Вірте словам, вірте словам	117
Дай, Боже, серцем не втомитись.....	118
Острах зайвого слова кожного	118
Переживаю я за вірші	119
Забудуть поетів місцевих й столичних.....	119
Я слухала Баха.....	119
Коли зранку встаєш і ненадивишся	120
Щось гарне для Тебе зробити вирішила.....	120
Господи, Ти даєш мені	120
Віршами атакуємо темряву.....	121
Коли свій день віддаєш	122
О, біль несходжених доріг.....	123
Я мушу залишити цьому світу.....	123
Коли я помру, то запишу	124

Розділ 5. Весняна веремія у жовтні

Як добре, що тобі я вже не мила.....	126
О, інструмент чудовий, досконалий.....	127
Дивлюсь в лице твоє – лице святої волі	127
Ти би мене добив нелюбов'ю.....	128
Ще кутаюсь у сміх доньки малої	128
Тебе не лишилось в моєму житті	129
Віднині я садок закритий.	129
Двір. А над ним.....	130
О, болю, чом іду тобі назустріч?.....	132
Мені про вас приємно думати	132

Втікаю від пристрастей, душу рятую	133
Крізь піски я спішу до Ісуса.....	133
Таки безнадійна у Тебе я, Пане	134
Я спочатку чинила спротив	134
Ти серцем лагідним і світлим	135
Ще бракувало писати про вас вірші	135
Я боюсь стояти поряд з вами	136
Для чого ти був посланий мені	136
Відпусти мене в осінь, коханий	137
Бог роздавав таланти	137
Чому так необережно.....	137
Боюсь поранити вас теплом	138
А я не знала, що я така.....	139
Прости мені оце земне кохання	139
Чому тебе не прожену?	140
Якщо можеш, покинь	141
Ви пішли, усміхнувшись так тепло, так ніжно	141
Ввійшла я у простір, де зовсім нема самоти.....	141
Ваша любов така лагідна	142
Сивий юначе, сивий юначе	142
Тепер я в світі більше не одна.....	142
Сентиментальна пісня	143
Різні стихії, різні світи	143
Солдат кохання.....	144
Ні, краще біль, ніж нелюбов.....	145
Ви вітер мій зеленоокий	146
Тиждень не бачились ми, і скував морозець.....	146
Я думала: ви згасли вже, відснилися	147
Я хочу жити хвильку в мрії	147
Ви для мене – казка в цьому світі.....	148

Йдемо, куди б нас стежка не вела.....	148
Чудо вашої любові	149
О, ця весь час відновлювана ніжність.....	149
Таємничий, радісний, привітний	150
Наше кохання довіримо в Божі долоні.....	150
Якщо ви приймете перлистий.....	151
А ти сказав, що і на дружбу згоден	151
Я йду від вас.....	151
Все далі поспіша багдадський злодій	152
О, скільки щастя, смутку і одчаю	152
Чи прийдете чи ні – не звала.....	153
Навіки з долі викреслю, з долонь	153
Коли впливаю в серпанкову даль	154
Я знаю, ви молилися за мене	154
Зриваю з себе цю весну.....	155
Ця весна для мене	156
Як би ми не ушляхетнювали наше кохання	157
Нова підіймається сила	157
Господь, що розп'явся за нас на Голготі.....	157
О горе-горечко, я серце залишила.....	158
Ти попрощався, забравши все.....	159
Прости мій Боже, цю жагу одвічну.....	160

Розділ 6. Передчуття вічності

Вберуся у чернечу рясу долі.....	162
Без Тебе все життя, як сурогат.....	163
Стою у духмянім саду.....	163
Потроху збираюсь у вирій	164
Позаду милі і милі.....	164
Боже, як я боюся.....	165
На планеті не одинока.....	165

Де дім твій, душе моя?.....	166
Так легко відпускаємо померлих	167
Чи хочеш ти попасти додому?.....	167
Там я, вірю, зустріну	168
Як часто припадаю я до тебе	170
Осінь роздягається	171
Я вірю, що моя смерть.....	172
Це тепле... цвітіння	173
Я покидаю вас, назавжди покидаю.....	173
Колись вже неможливо буде взнати	174
За хатинку тіла	174
Покидаю навек білий світ	175
Заздро зазираю в хату.....	176
Видіння в молитві	177
Вмираючи, до Бога так промов.....	177
І коли я потраплю	178
Господи, у мене така душа.....	178
Мої подруги милосердні своїми руками	178

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЄ ВИДАННЯ

Олена Степанівна Голуб
Пелюстка з Божого саду

Редактори

С. Б. Зайцева, В. М. Леус, О. І. Пушкар, О. С. Тараненко

Технічний та художній редактор

І. О. Воловицька

Комп'ютерна верстка та дизайн

Н. Ю. Васильєва, В. С. Сліж

Підписано до друку 01.03.2019 р.
Формат 84x108/32. Папір офсетний. Друк офсетний.
Гарнітура «Minion Pro». Умов.-друк. арк. 9,87
Наклад 500 прим. Зам. №11

Підготовлено до друку:

ФОП В. С. Сліж

вул. Челюскінців, 47, м. Харків, 61013.

e-mail: violetta.slizh@gmail.com

Свідоцтво ХК № 80 від 23.03.2003 р.

про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів
і розповсюджувачів видавничої продукції.

Надруковано з макету замовника:

ФОП В. А. Третьяков,

пр. Гагаріна, 20, оф. 1421, м. Харків, 61001.